

VECTOR[®]

TYGODNIK POLONII

ŁĄCZYMY
POLONIĘ
DOŁĄCZ
DO NAS

Nr 1-2 (64-65) / Rok III / 05-12.01.2014 r.

HEBDOMADAIRE - VECTOR POLONII - FRANCE - BELGIQUE - LUXEMBOURG - 1,00€ - www.vectorpolonii.com

Fot. domena publiczna

***Szczęśliwego
Nowego Roku!***

W NUMERZE m.in.

- Krystyna Mazurówna i jej noworoczne życzenia

- Ach, co to był za bal...

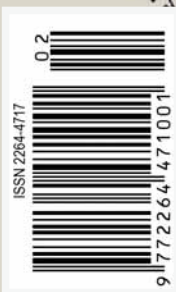
- O magii, wróżeniu i przeznaczeniu...

opowiada wróżka Henry

- Przegląd wydarzeń

- program TV, ogłoszenia

- rozrywka, Vectorek

28 STRON
WYDANIE
NOWOROCZNE

JOYEUX NOËL
ET BONNE
ET HEUREUSE ANNÉE
MERRY CHRISTMAS
AND HAPPY NEW YEAR
WESOŁYCH ŚWIĄT
ORAZ SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU

GRAPHIC DESIGN WOJTEK MAZUREK

GALERIE ROI DORÉ & VECTOR POLONII

VECTOR
TYGODNIK POLONII

SPIS TREŚCI

- 4 TU I TERAZ:**
Od Redakcji
- 5 SPOSTRZEŻENIA
POLSKIEJ PARYŻANKI:**
Życzenia
- 6 POLSKIE TROPY:**
Stowarzyszenie „Art-Culture-Tradition”
POLONUS TYGODNIA:
EWA KUBASIEWICZ-HOUÉE
- 7 WYDARZENIA:**
- Rejs śladami wielkich Polaków w Ameryce
- Młody Polak dostał pracę w Microsoftzie
- *Piaskownica*, czyli zabawa w miłość
- 8-9 WYSTAWA FOTOGRAFII
W GALERII ROI DORÉ**
- 10 SYLWESTER W PARYŻU –
z pewnością jedyny!**
- 11 HOLANDIA:**
Tuwim wiecznie żywy,
czyli Erotyki Juliana Tuwima w Hadze
- 12-13 WYWIAD VECTORA:**
Mój turecki raj
- 14-15 Ach, co to był za bal...**
- 16 BELGIA:**
O magii, wróżeniu i przeznaczeniu...
opowiada wróżka Henry
- 17 ADWOKAT RADZI:**
Wyplata dla pracownika
na zwolnieniu chorobowym
- 18 MODA:**
Chanel w Alpach
NA ZDROWIE:
Postanowienia inaczej
- 19 WIDZIANE Z TINQUEUX:**
Boże Narodzenie po polsku
- 20 ROZRYWKA**
- 21 VECTOREK**
- 22-25 PROGRAM TV, HOROSKOP
PRZEPIS KULINARNY, OGŁOSZENIA**
- 26 REKLAMY**
- 27 CO? GDZIE? KIEDY?**
Kalendarium wydarzeń polonijnych
BYLIŚMY NA...
Wystawie *Lalki są milczącymi
świadkami naszego życia*
- 28 SZTUKA NIECODZIENNA:**
Dopiero świt oznacza koniec

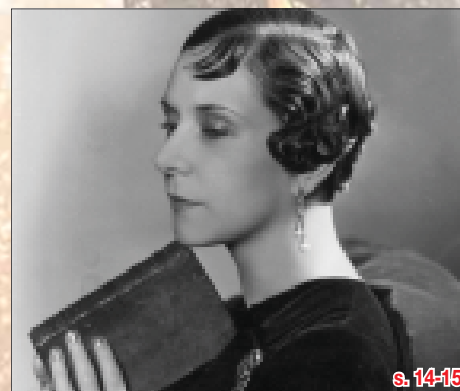
s. 6

s. 11

s. 7

s. 14-15

s. 8-9

s. 19

s. 10

s. 28

VECTOR
TYGODNIK POLONII

depuis 2012

REDACTION EN CHEF

Julita Lech
j.lech@vectorpolonii.com

REDACTION

Anna Garnys, Alicja Polap,
Luiza Sawicka-Hofstede,
Anna Rudek-Smiechowska,
Natalia Rybińska, Katarzyna Tymiec

FEUILLETONS

Krystyna Mazurówna,
Jean-Claude Kociolek

EDITEUR

Editions yot-art

SIEGE SOCIAL

6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tél. 09 62 62 77 86,
e-mail: redakcja@vectorpolonii.com,
www.vectorpolonii.com

DIRECTEUR DE LA PUBLICATION

Józef Rudek

IMPRESSION

Printgraph, 32-800 Brzesko, drukarnia@printgraph.pl

PUBLICITE ET ANNONCES

6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tel.: 09 62 62 77 86, e-mail: redakcja@vectorpolonii.com

LETTRES A LA REDACTION

redakcja@vectorpolonii.com

GRAPHISTE

Paweł Wójcik, e-mail: pawel.cube3d@gmail.com

N° Commission Paritaire: 1215 192120
ISSN : 2264-4717

TEMAT TYGODNIA: NOWY ROK

ZAPRASZAMY NA...

Wystawę *Fotografia - ślady epoki i emocji* do Galerii Roi Doré (od 5 grudnia 2013 r. do 1 lutego 2014 r.)

OD REDAKCJI

Z nadejściem Nowego Roku wzrasta poziom naszej motywacji do przemian. Wszyscy czujemy, że to dobry moment na metamorfozę. I chociaż równie dobrze zmiany te mogłyby wejść w życie w lutym albo w środku lata, początek roku wydaje się być najbardziej odpowiednim momentem. Nie przemawia do nas doświadczenie zeszłego roku, które najczęściej nie daje dobrych prognoz (bo wielu z tych postanowień nie dotrzyaliśmy), nadal wielu z nas sporządza długie listy zamierzeń. Czy to źle? Raczej nie.

To dobrze, że czujemy potrzebę zmiany, że chcemy się rozwijać, ewoluować. Na tym polega istota rozwoju, na ciągłym dążeniu do wyznaczonych sobie celów. Gdyby nie one, nasze życie byłoby uboższe. Bylibyśmy w tym samym miejscu, zmieniałaby się tylko data w kalendarzu. Trzeba się jednak dobrze zabrać do noworocznego planowania. Nie ma sensu wyobrażać sobie przyszłości zgoła innej od teraźniejszości. Lepiej opracować swoją własną strategię, opierając się na wiedzy, jaką sami mamy o sobie. Nikt nie zna nas w końcu lepiej niż my sami, wiemy na co nas stać, w jakim tempie i w jakim zakresie.

Jak powiedział Mahatma Gandhi: *Bądź zmianą, którą pragniesz ujrzeć w świecie!* W Nowym Roku życzymy wielu pozytywnych odkryć, ciekawych doznań i ani grama monotonii!

Redakcja VP

SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI

fot. z archiwum Krystyny Mazurówny

ŻYCZENIA

Święta, Święta, a zaraz za nimi nadchodzi Nowy Rok. Aktualnie – nadejdzie już (a może dopiero?) Nowy Rok 2014.

Z tych okazji – Świąt i Nowego Roku – sypią się życzenia. Te, które powinniśmy wyrazić, przekazać ustnie lub przesłać pocztą. Na szczęście, we Francji życzenia noworoczne można posyłać przez cały miesiąc styczeń, od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca, więc nie ma poplochu.

Co by tu oryginalnego wymyślić? Po otrzymaniu kilkudziesięciu kartek z Mikołajami, aniołkami i świecącymi bombkami choinkowymi o dziwnie podobnej treści: „Najlepsze życzenia świąteczne i noworoczne”, „Wszystkiego najlepszego z okazji Świąt i Nowego Roku”, tudzież, od bardziej już wyrafinowanego dowcipnych „Do siego roku!” – zadumałam się nad ich treścią i sensem ich posyłania. Nie dowiedziałam się z tych karteczek niczego o ich nadawcach (no, niby tylko, że jeszcze żyją...) – a zapewnienia, że życzą mi dobrze, są też jakby zbyt ogólnikowe i szablonowe, żeby były przekonujące. Wolalabym niewątpliwie ciekawsze wieści, typu: „Znowu pokłóciłam się z synem!”, „Mam dość męża. Chyba wezmę sobie jakiegoś kochanka!” albo chociaż „Nic się nie dzieje. Nudy na pudy!” – przynajmniej byłoby o co myślı zaczepić! A tu – tego „wszystkiego najlepszego” albo, co gorsza, „spokoju!”...

Spokoju? Przecież ja uwielbiam, jak jest niespokojnie, jak się coś dzieje, i to najlepiej, jak dużo na raz! Spokój mi może będzie potrzebny kiedyś, na starość, wcale mi się do niej tak nie spieszy!!

A tu „spokoju”, „zdrowia” i w najlepszym razie „wszystkiego” drogą listowną. Zresztą – mimo, że na poczcie (przynajmniej francuskiej) przed okienkami nadal kolejki się wiją nieprzerwa-

nie długąsny sznureczkiem, listów wysyła się ogólnie coraz mniej. Korespondencję ręczną w dużej mierze zastąpiła korespondencja wirtualna, e-maile przejęły funkcję wiadomości, zaklejanych w kopertach, z przybliżanym znaczkiem i wrzucanych do skrzynki. Aktualnie – parę wystukanych słów, jeden czy dwa kliki i fruut! – do nadawcy! Te zmiany dotyczą także życzeń świątecznych – Francuzi w okresie świąteczno-noworocznym wysłali drogą internetową aż dwadzieścia milionów takich życzeń (w samą noc trzydziestego pierwszego grudnia 2012 r. poszło ich pięć milionów z kawalkiem!) w formie gotowych kartek świątecznych, które obok kolorowego obrazka także wdzięcznie grają, żywo się ruszają i nawet przemawiają!

Tyle, że do mnie to wcale nie przemawia. Styl tych obrazków jest równie denno kiczowaty, co kartek pocztowych, grafika pozostawia wiele do życzenia, a humor to raczej humorek, najczęściej co najmniej dyskusyjny.

Może więc lepiej posłać życzenia w formie SMS, czyli „texto”? Rzeczywiście, w szesioroczną noc sylwestrową dostałam, a i również, rozgorączkowana doniosłością chwili, wysłałam kilkanaście, jeżeli nie kilkadziesiąt takich – dość zresztą banalnych w treści – życzeń. Telefony komórkowe były tej nocy tak przeładowane, że aż furczały, ludzie zamiast całować się noworocznie, patrząc sobie czule w oczy, skupieni stukali tylko w klawiaturki swoich komórek... Ach, jaki ta nowoczesna technika ma wpływ na zmiany obyczajowe!!

Wśród szeregu banalnych, stereotypowych życzeń zdarza mi się także – na szczęście – otrzymywać i listy bardziej osobiste, o treści mniej schematycznej, wionące serdecznością. Pewien nowojorski przyjaciel zapewnił mnie właśnie drogą e-mailową, że wspomina nasze spotkanie w jego mieście szalenie miło, że czyta moje artykuły i książki z przyjemnością i że w ogóle to „very merry”. Proszę, i życzenia umieścić, i wzruszył mnie, i podbudował zarazem moje „ego” i wiarę w siebie...

Tak, życzenia. A tu zbliża się styczeń, miesiąc nowych postanowień, obietnic i planów na następny, dopiero co zbliżający się Nowy Roczek. Jak co roku, chętna mnie bierze, żeby znowu zrobić sobie mocne postanowienie poprawy, zmienić wszystko, zdecydować już tym razem na dobre realizację ambitnych celów.

Ale przecież próbuję tak rokrocznie, i jakoś niespecjalnie mi to wychodzi, wciąż jestem mniej więcej taka sama. Co zrobić? A może by tak odwrócić kota ogonem i w tym roku podjąć rezolucję odwrotne? Już wiem, postanowię sobie solennie zmienić się na gorsze, podkreślę wady mego charakteru, stanę się niemilą staruszką, która zabierze się wreszcie do godnego starzenia się, będę oschłą, rzeczową egoistką i przestanę się zajmować do przesady losami bliźnich, którzy mnie o to wcale nie proszą! Już mi nie będzie można zarzucić, że uszczęśliwiam najbliższych wbrew ich woli, że obrzucam

znajomych i przyjaciół prezentami, które są dla nich kłopotliwe, bo wzbudzają w nich kompleks winy i potrzebę natychmiastowego rewanżu. Powinam też zastopować odruch (wrodzony chyba?) stawiania (tylko jadła i napojów, nie żadne tam takie, podkreślam!) wszystkim naokoło, by nie być pomówioną o chęć „pokazania się”, jak mi to wyszczekała kiedyś pewna ex-przyjaciółka. Nie chcę już „robić za jelenia”, dość mam roli „bogatej cioci z Francji”, będę się miała na baczności, by nie być manipulowaną, wykorzystywaną i oszukiwaną... Dam odechnąć dzieciom, nie będę dłużej prześladować ich nadmiarem miłości matczynej, pozwolę im wreszcie bez wtrącania się rozwinąć własne skrzydełka...

No dobrze, ale przecież tak lubię obserwować, jak ludzie się cieszą, otwierając prezenty, tak mi miło uczestniczyć w radości kogoś, kto dzięki memu zaproszeniu pierwszy raz leci samolotem, pierwszy raz widzi Paryż, jakieś góry czy kąpie się w morzu! Albo, jak po latach „mlemlania” wreszcie rozszarpuje bęsztyk zaimplantowanymi zębami, które mu ofiarowałam w dwudziestą piątą rocznicę rozwodu! Że co? Że to zbyt oryginalne?

A co? Mam może nabyć w prezencie pudełeczko czekoladek, przyjść na proszoną kolację z butelką taniego wina i z bukietem podwiędłych kwiatków? I życzyć wam wszystkim Szczęśliwego Nowego Roku 2014?

A właśnie że tak, przecież każda forma prezentu i życzeń jest dobra, byle była szczerą! No to – z okazji Nowego Roku przyjmijcie, Drodzy Czytelnicy, jak najbardziej szczerą, gorącą życzenia pomysłowości, zdrowia i spełnienia wszystkich marzeń, nawet tych, o których jeszcze nawet nie marzycie!!!

No i życzę wam też tego spokoju, który jednak każdemu z nas jest potrzebny, choćby to był spokój po burzy – albo i nawet spokój przed burzą!

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU!!!

Krystyna Mazurówna

Polsko-francuskie Stowarzyszenie „Art-Culture-Tradition”, którego prezesem jest Roman Czajka, a wiceprezesem Marquerite Marcinkiewicz, już po raz drugi zorganizowało wystawę w Permanence du Quartier (budynku należącym do merostwa) w Boulogne-Billancourt. Ostatnim razem eksponowano tam przedmioty związane z Wielkanocą obchodzoną w Polsce (pisanki, koszyki, różnego typu dekoracje oraz oryginalny strój ludowy), tym razem były to obiekty związane z Bożym Narodzeniem.

Mogliśmy podziwiać polską szopkę krakowską, różnego rodzaju ozdoby świąteczne, (bombki, ręcznie wykonane łańcuchy, girlandy, wyszywane wzory), bogato ustrójoną choinkę, artystyczne świeczki i inne dekoracje... Duże zainteresowanie wzbudził bogato haftowany, autentyczny stary strój biskupi. Podobne szaty nosił biskup Mikołaj

Proboszcz Józef Musiał z Parafii Świętej Genowefy i dyrektor Polskiej Szkoły Katolickiej (w XVI dzielnicy Paryża) z Marquerite Marcinkiewicz, wiceprezes Stowarzyszenia „A.C.T.”

z Miry, znany również jako Mikołaj z Bari lub Święty Mikołaj Cudotwórca, (ur. ok. 270 w Patarze w Azji Mniejszej), święty Kościoła katolickiego i prawosławnego.

Dopełnieniem do wystawy były albumy z kolekcją kartek świątecznych, książki, których treść wyjaśniała wiele polskich tradycji, a także ekran z wyświetlanymi kolędami w wykonaniu polskich grup folklorystycznych i zdjęciami. Atmosferę umilił śpiew członków asocjacji i gości, którzy wspólnie zaśpiewali dwie nastrojowe kolędy. Arnaud Olszak, fotograf mera i członek A.C.T. wygłosił wyczerpującą przemowę, w której opowiedział jak w Polsce obchodzi się Święta Bożego Narodzenia i wyjaśnił istotę tradycji im towarzyszących. Jednak prawdziwym sukcesem okazały się polskie przysmaki (barszcz czerwony, paszteciki robione na różne sposo-

by, ciasta i ciasteczka), którym nie mogli się oprzeć ani Polacy, ani zaproszeni przez nich Francuzi.

Tego typu inicjatywy mają na celu nie tylko przybliżenie francuskiemu odbiorcy polskich tradycji, ale są wspaniałym pretekstem do spotkania dla tutejszej Polonii, a tym samym integracji ze środowiskiem francuskim. Oprócz zaproszonych gości i członków Stowarzyszenia, przybył także proboszcz Polskiej Parafii w Boulogne-Billancourt i dyrektor Polskiej Szkoły Katolickiej przy Exelmans w Paryżu – Józef Musiał, który zabrał głos, wyjaśniając między innymi istotę dzielenia się opłatkiem. Przybyli pracownicy merostwa, w tym burmistrz miasta – Pierre-Christophe Baguet. Dla nas była to kolejna okazja do skosztowania czerwonego barszczu, prawdziwego semika, symbolicznego podzielenia się opłatkiem. A dla Francuzów było to odkrycie odmiennych obyczajów, zapoznanie się z nowymi smakami i tradycjami.

Mimo że Stowarzyszenie działa od 2013 roku, zdążyło zorganizować kilka ciekawych wydarzeń, takich jak wspólny wyjazd do Nohant, gdzie przebywał Fryderyk Chopin z George Sand.

Co tydzień odbywają się kursy języka polskiego, języka francuskiego, rysunku i fotografii, które prowadzą członkowie „A.C.T.”

Kolejnym przedsięwzięciem będzie zorganizowanie (10 stycznia 2014 roku) wieczoru z polską muzyką, tańcami i strojami w Domu Walewskiej (7, rue de Montmorency) w Boulogne-Billancourt, na które serdecznie zapraszamy! Ideą spotkania jest podjęcie wspólnego wysiłku w celu umieszczenia tablicy upamiętniającej osobę papieża Jana Pawła II na nowo powstałym Domu Modlitwy – Maison de la Prière w Trapèze, nowej dzielnicy miasta. **J.L.**

Członkowie Stowarzyszenia „Art-Culture-Tradition” z merem Boulogne-Billancourt, panem Baguet, Proboszczem, radnymi merostwa i gośćmi

POLONUS TYGODNIA

Fot. z archiwum Ewy Kubasiewicz-Houée

EWA KUBASIEWICZ-HOUÉE

Urodziła się w 1940 r. w Poznaniu. Z wykształcenia polonistka i dyplomowana bibliotekarka, z zamiłowania – taterniczka. Działaczka opozycji w PRL.

W latach 1969-1982 kierowała Działem Gromadzenia i Opracowania Zbiorów w Bibliotece Głównej Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni, gdzie była również kustoszem. Była także członkiem Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” i wiceprzewodniczącą Komisji Zakładowej w WSM w Gdyni. Uczestniczka strajku w WSM 14-16

grudnia 1981 r., współautorka ulotki nawołującej do oporu wobec stanu wojennego. 20 grudnia 1981 r. aresztowana, 3 lutego 1982 r. skazana (w procesie m.in. z synem Markiem Czachorem) na 10 lat więzienia i 5 lat pozbawienia praw publicznych, co było wówczas najwyższym wyrokiem w kraju. W kwietniu 1982 r. ogłoszona przez Amnesty International więźniem miesiąca. Została zwolniona na mocy amnestii w maju 1983 r. i odtąd współpracowała z Solidarnością Walczącą.

W 1984 r. na zaproszenie Amnesty International wyjechała na 4 miesiące do Francji. 3 lata później wyszła za mąż za członka bretońskiego oddziału AI i wyjechała na stałe z kraju.

We Francji była koordynatorką przedstawicielstw SW na Zachodzie, pracowała w Bibliotece Polskiej w Paryżu, a następnie w Wydziale Spraw Międzynarodowych Rady Generalnej Departamentu Côtes d'Armor w Bretanii.

Współpracuje ze stowarzyszeniami działającymi na rzecz polskich dzieci: Lumière des Enfants, zajmującym się organizowaniem adopcji dzieci oraz Les Enfants de la Baltique, wspomagającym dzieci z biednych, wielodzietnych rodzin.

Mieszka w Bretanii wraz ze mężem Yvesem. Jest autorką wspomnień autobiograficznych *Bez prawa powrotu* oraz książki *Bretania tajemnicza: w krainie Celtów templariuszy*.

Wystąpiła w filmie dokumentalnym *Węźniarki* (2008) w reż. Piotra Zarębskiego. W 2007 r. została odznaczona Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w działalności na rzecz przemian demokratycznych w Polsce, za osiągnięcia w podejmowanej z pożytkiem dla kraju pracy zawodowej i społecznej.

We wrześniu 2013 r. na V Festiwalu Filmów Dokumentalnych „Niepokorni, Niezłomni, Wyklęci” w Gdyni przyznano jej nagrodę specjalną za wierność Polsce.

AMERYKA

REJS ŚLADAMI WIELKICH POLAKÓW W AMERYCE

W połowie grudnia 2013 roku jeden z najbardziej znanych na świecie polskich żeglarzy, prezydent Karaibskiej Republiki Żeglarskiej kapitan Andrzej Piotrowski z Chicago, wypłynął jachtem Kpt. WAGNER w rejs dookoła Ameryki. Jacht jest piękną, klasyczną jednostką żaglową typu Chris Craft 35.

Szlak rejsu to: Chicago - St. Louis - Memphis - New Orleans - Tampa - Miami - Savannah - Norfolk - New York - West Point - Buffalo - Toronto - Chicago. Trasa wyprawy liczy 5,5 tys. mil morskich, czyli ponad 9 tys. kilometrów,

a Amerykanie nazywają ją Great Loop, czyli Wielką Pętlą. Będzie to zarazem pierwszy polonijny rejs tą przepiękną drogą wodną. Cała podróż odbywać się będzie wewnątrz wodami, czyli rzekami i kanałami Ameryki Północnej, a przewidywany czas trwania rejsu to ok. 9 miesięcy.

Motto całego przedsięwzięcia to: REJS ŚLADAMI WIELKICH POLAKÓW W AMERYCE. Idea wyprawy jest poszukiwanie śladów polskich emigrantów w USA, którzy swoją pracą i działalnością przyczynili się do budowania potęgi Stanów Zjednoczonych. Dla przykładu ważne punkty na trasie to: rzeka Mississippi, na której kilka mostów wybudował polski inżynier Ralph Modjeski (syn Heleny Modrzejewskiej), Nowy Orlean to groby i potomkowie polskich oficerów walczących w armii Konfederacji, Savannah to miejsce gdzie zginął generał Pułaski,

West Point na rzece Hudson to najślawniejsza militarna uczelnia założona przez Tadeusza Kościuszkę. Lista jest długa i zawiera wiele fascynujących osobowości i ich historii. Ważnym elementem projektu będą spotkania zalogi jachtu z Polonią amerykańską w miastach leżących na trasie rejsu i dyskusje na temat historii Polaków w Ameryce. Niewątpliwą atrakcją rejsu będą odwiedziny jednych z najpiękniejszych zakątków Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Cały projekt będzie filmowany i powstanie zapis dokumentalny z jego przebiegu i realizacji. Uwiecznione na taśmie filmowej a także zapisane w postaci zdjęć i relacji pisanych materiały i artykuły dostępne będą w Internecie, publikowane w zainteresowanych stacjach TV, prasie i innych mediach.

Celem jest pokazanie światu jak wielki wkład w budowę i rozwój Stanów Zjednoczonych mieli i nadal mają przybysze i emigranci z Polski.

Piotr Rudziński

na podst. www.facebook.com/GreatLoopPolonia

AMERYKA

Młody Polak dostał pracę w Microsoftcie

W roku 2013 wielu Polaków osiągnęło sukces. Jesteśmy coraz bardziej cenieni na zagranicznym rynku. Wszystko za sprawą profesjonalnej kadry, kreatywnych pomysłów i rzetelności. A oto historia Macieja Janickiego, którym zainteresował się Microsoft...

23-letni Maciej Janicki pochodzi z Kalisza, obecnie mieszka w Londynie. Jest absolwentem London College of Communication, na kierunku Interactive Motion Design. Tworzy grafiki i animacje w technologii 3D. W czerwcu tego roku jedna z nich, *Paper city*, oprócz furory w sieci, zyskała uznanie w oczach fachowców z branży i o Polaka zaczęli bić się designerzy, kompozytorzy i ilustratorzy z całego świata. Wśród nich znalazł się amerykański gigant – koncern Microsoft i to właśnie tu młody Polak znalazł swoje miejsce w dziale kreatywnym zajmującym się tworzeniem animacji m.in. do komunikatora Skype. Jak mówi sam Maciej – swoją błyskawiczną karierę zawdzięcza swojej niezwyklej pasji.

Jego film *Paper City*, który niewątpliwie dał mu przepustkę do kariery, opowiada historię nietrwałego, bo zbudowanego z papieru, miasta. Papierowe budynki, alejki drzew i ulice najpierw wyrastają spod ziemi, by potem w mgnieniu oka zniknąć. Elementy miasta zostały wprowadzone w ruch za pomocą programu Cinema 4D. Film łączy tradycyjne techniki origami z najnowszą technologią. Mimo prostej fabuły, robi niesamowite wrażenie i eksploduje energią.

Kadr z filmu „Paper City”

Od premiery w sieci, film autorstwa Maćka Janickiego prezentowany był już na wielu branżowych stronach oraz prestiżowych festiwalach tj.: Milano Film Festival, Art-futura 2013 (12 miast, m.in.: Abu Dhabi, Barcelona, Buenos Aires, Lima, Madryt, Montevideo, Santiago de Chile), Illustrative Art Festival w Berlinie.

oprac.: N. R., na podst.: natemat.pl, kalisz.naszemiasto.pl, chip.pl

FRANCJA

Piaskownica, czyli zabawa w miłość

Do 28 grudnia, w Manufacture des Abbesses, można było oglądać spektakl *Bac à Sable (Piaskownica)* Michała Walczaka w reż. Ewy Rucińskiej.

Godzinny spektakl *Bac à sable* Michała Walczaka (ur. 1979) to jego pierwsza sztuka, dzięki której odniósł wielki sukces i znalazł się wśród najważniejszych autorów swojego pokolenia. Nic dziwnego, bo sztuka jest przejmująca, trzymająca w napięciu, pełna emocji mimo scenograficznej prostoty.

Wszystko odbywa się w tytułowej piaskownicy, symbolicznej, zamkniętej przestrzeni, w której ciężko zaakceptować inne „dzieci” i ich „zabawki”. Bohaterowie, im bardziej stają się świadomi swoich uczuć, tym bardziej wzrasta ich niepokój o wolność – „własne terytorium”. Bawiąc się, realizują marzenia i zapominają o własnych kompleksach, strachu i złych doświadczeniach.

Sztuka Michała Walczaka to historia spotkania JEGO i JEJ, opowieść o konfliktach damsko-męskich, samotności, wspólnych chwilach, niedojrzałości, miłości i rozstaniu. Bohaterami dramatu są dziewczynka-kobieta i chłopiec-mężczyzna, a piaskownica to pole walki między nimi i ich uczuciami, to walka płci i temperamentów. To ON wyznacza terytorium i granice dostępne dla NIEJ, ale ONA nie na wszystko mu pozwala, bo wie jak bawić się jego uczuciami.

Gra aktorska Ewy Rucińskiej i Simona Jeannina, którzy przez godzinę potrafili przejść przez wszelkie emocje i etapy dojrzewania, od dziecięcego zauroczenia do młodszej miłości, była wyśmienita.

Zabawa w piaskownicy to zabawa w miłość, a zatem we wszystko co z nią związane: w szalenstwo, rozpacz, oddanie, zazdrość, cierpienie, oczekiwanie i bezradność. Czasem bowiem dorośli w sprawach uczuć są jak dzieci. To zabawa w dorastanie i odkrywanie siebie oraz różnic między kobietą i mężczyzną.

Do końca nie wiadomo czy były to przedszkolaki, czy już dorosłe osoby, bo dramat balansuje między dzieciństwem i dorosłością. Opowiada o kochających się ludziach, którzy nie potrafili się porozumieć, o zauroczeniu i zdradzie.

oprac.: K. T.

Fotografia Marcina Ryczka „A Man Feeding Swans in the Snow”

Tej zimy Galeria Roi Doré pęknie w szwach

Ponad siedemdziesiąt fotografii zawisło na ścianach paryskiej Galerii Roi Doré.

Prezentowana kolekcja zawiera m.in. fotografie Zdzisława Beksińskiego. W latach 50-tych, kiedy twórca poszukiwał odpowiedniej formy ekspresji artystycznej, powstała seria abstrakcyjnych portretów jego bliskich – polamane i poprzecinane lustrzanymi odbiciami ludzkie twarze wylaniające się poza portretową konwencję. Pod koniec lat 50-tych Beksiński ostatecznie porzucił fotografię na rzecz malarstwa, które pozwoliło mu się pełniej wyrażać. Całe szczęście, nie spalił dzieł (jak w przypadku

niektórych obrazów), które nie spełniały jego oczekiwań, a zyskały uznanie krytyków sztuki, toteż dziś możemy przyjrzeć się nieco mniej znanemu, artystycznemu obliczu Zdzisława Beksińskiego.

Wśród prac 12 polskich fotografików znalazły się czarno-białe, ikoniczne dla okresu socjalizmu, obrazy polskiej prowincji autorstwa Wojciecha Plewińskiego – reportażysty, portrecisty „Przekroju”, jednego z najwybitniejszych fotografów teatru, który w trakcie 40-letniej współpracy z Teatrem Starym w Krakowie sfotografował ponad 700 spektakli. W serii dokumentującej życie za „ze-

lazną kurtyną”, Plewiński posłużył się fragmentem, nasyconym detalem (witryna salonu fryzjerskiego, mężczyzna z wielkim krzyżem na barku, plakat Lenina), który zawiera esencję tego czasu.

„Fotografia jest przede wszystkim poezją. (...) Poezja fotografii to jest cisza fotografii”, powiedział w jednym z wywiadów Bogdan Konopka, którego miejskie pejzaże i intymne krajobrazy stanowią część prezentowanych prac. Zdjęcia perfekcyjne technicznie, oszczędne, bez formalnych błyskotek pozwalają skupić się na harmonii obrazu, jego czystości i – tak istotnej dla ich autora – poezji. Odwrotnie u Krzysztofa Zarębskiego – czołowego twórcy

polskiej sztuki performance, malarza, fotografa i rzeźbiarza, który wykracza poza normy, łamie zasady, szydzi z powagi sztuki. I o ile niektóre z jego prac, będących zapisem happeningu lub performance'u rzeczywiście przyprawiają o drwący uśmiezek, to jednak większość budzi niepokój. Nagość, metal, pijawki, kawałki lustra wprowadzone w monochromatyczne lub tętniące kolorem kompozycje, nawiązują do destrukcji i przemijania.

Otwarta na początku grudnia wystawa wprowadza w różne techniki i perspektywy twórcze. Jej siłą jest nie tylko natychmiastowo dostrzegalna różnorodność monochromatycznej czerni i bieli Plewińskiego, czy Bek-

sińskiego, której przeciwstawiono nasycone kolory – na przykład w kadrach Mieczysława „Mietko” Rudka, który „wypowiada wojnę perfekcji”, Leszka Szurkowskiego, czy Meli) ale także zestawienie dzieł unikalnych z tymi, które zostały wyświetlone na ekranach milionów użytkowników Internetu – przykładowo, fotografia Marcina Ryczka, przedstawiająca człowieka karmiącego łabędzie na zaśmieconym brzegu Wisły, pobiła rekordy „polubień” (ok. 18 tys. w niedługim czasie od publikacji na Facebook-u) i udostępnień za pośrednictwem portali społecznościowych. Siła tego zdjęcia objawia się w detalach i idealnie zarysowanym przez naturę kontraście. Fascynacją tym niezwyklej ujęciem podzieliłi jurorzy prestiżowego konkursu **International Fine Art Photography Competition**, którzy uhonorowali polskiego fotografa nagrodą główną (**Grand Prix de la Découverte**). Do 1 lutego 2014, w Galerii Roi Doré, będzie można zobaczyć także słynną już fotografię Tomasza Lazara, nagrodzoną II nagrodą w konkursie **World Press Photo 2012**, która powstała w „niesprzyjającym i niefotograficznym” momencie (podczas aresztowania protestantów w Harlemie), a takie chwile najbardziej interesują tego młodego, 28-letniego fotografa. Tomasz Lazar publikował swoje reportaże dla „New York Times'a”, „Burn Magazine”, „Radiate Magazine”, „Rzeczpospolitej” i „Gazety Wyborczej”.

Wystawa konfrontuje także różne perspektywy – spojrzenie emigranta (np. rejestrującego „Motywy Paryskie” Andrzeja Haladudy, Meli tworzącej w Londynie, Krzysztofa Zarębskiego od lat 80-tych zamieszkałego w Nowym Jorku) oraz tego, który bezkompromisowo oznajmia, że miejscem, w którym chce tworzyć jest rodzinny Kraków (Marcin Ryczek). Rozmaitość wizualna prac 12 polskich fotografików - poza sztyldem Galerii Roi Doré - integruje tytuł wystawy: *Fotografia - ślady epoki i emocji*.

Wystawę *Fotografia – ślady epoki i emocji* można zobaczyć do 1 lutego 2014 r.

Prezentowane prace:

Zdzisława BEKSIŃSKIEGO, Andrzeja DRAGANA, Andrzeja HALADUDY, Bogdana KONOPKI, Tomasza LAZARA, MELI, Wojciecha PLEWIŃSKIEGO, Lecha POLCYNA, Mieczysława MIETKO RUDKA, Marcina RYCZKA, Leszka SZURKOWSKIEGO i Krzysztofa ZARĘBSKIEGO

Agata G.

SYLWESTER W PARYŻU – z pewnością jedyny!

Fot. domera publiczna

W telewizji oglądamy podsumowanie nocy sylwestrowej w różnych miastach. Zabawa przy głośniejszej muzyce na chwilę cichnie 3... 2... 1... NOWY ROK WITA!!! Wszyscy składają sobie życzenia, całują się, oświadczają, szampan leje się strumieniami, a niebo rozjaśniają światła fajerwerków. Cudowny moment! Tak w większości miast na całym świecie wygląda Sylwester, ale czy choć raz nie marzyliśmy o tym, by spędzić ten dzień w stolicy Francji?

Sylwester w Paryżu – musi być jak w bajce! Biura turystyczne prześcigają się w ofertach à la *Jak Sylwester, to tylko w Paryżu!* Nasze marzenie może się spełnić już od ok. 300 zł! To oferta Express Paryż! Dodalabym: dla odważnych. Trwa 3 dni. W tym przejazd min. 16 godzin do Paryża (czyli noc w autokarze), zwiedzanie od rana, „zabawa na Polach Elizejskich” i wyjazd do Polski około 4 rano (kolejne 16 godzin w autokarze). Oczywiście zwiedzanie miasta odbywa się w tempie bardziej niż ekspresowym, czyli zdjęcie przed zabytkiem i biegniemy dalej. Ostatniego dnia roku, turyści w ramach „odpoczynku”, przed obiecaną zabawą sylwestrową, zwiedzają (zazwyczaj): Pałac Inwalidów, Panteon, Katedrę Notre-Dame, Centrum Pompidou, Forum des Halles, Sorbonę i Wieżę Eiffla. Można to nazwać typowym zwiedzaniem w stylu Japończyków.

Kilka lat temu mnie też skusiło świętowanie Nowego Roku w Paryżu, wśród „rozbawionych” tłumów. Moja wyobraźnia była pobudzona zdjęciami i filmami pokazującymi piękną, eksplodującą tysiącem światel Wieżę Eiffla. Myślałam, że spełnia się jedno z moich marzeń. Na Polach Elizejskich pojawiłam się około godz. 22. Znajdowały się tam tłumy. Na krawężnikach ulicy siedzieli smutni turyści, inni krążyli bez celu. Nie było żadnego koncertu. Natrafiałam na kilka rozbawionych grup Polaków, popijających procentowe trunki, śpiewających przy tym

repertuar kolonijno-weselny. Dookoła nich gromadzili się obcokrajowcy, tak jakby nasi rodacy byli jedyną atrakcją tej nocy. Jeden z Polaków nie omieszkał zaśpiewać czarnoskóremu mężczyźnie „Murzynek Bambo w Afryce mieszka”. Po dwóch godzinach męki, nudów i oczekiwania, nastąpiło odliczanie do północy. Nie było zegara, dlatego każdy liczył według własnego zegarka. Gdy

jedni już otwierali szampana krzyżąc: Bonne année!! inni byli dopiero na 3...2... O północy muzyka nie musiała ucichnąć, bo jej po prostu nie było, tak samo jak pokazu sztucznych ogni. Czar Sylwestra w Paryżu przysł w ciągu sekundy! Zaczął się raj dla band czekających na bójki. Młodzi chłopcy pozakładali na twarze chusty i w kręgach - wtedy lepiej działa, zaczęli popychać ludzi. Ich koledzy rzucali w turystów świece dymne i petardy. Policja stała, blokując przejście, a raczej wyjście z tego koszmaru. Gdy wreszcie, po długich zmaganiach dotarłam do stacji metra, policjant zablokował je i powiedział: *Szukaj dalej*. Ścisk napierającego tłumu był tak ogromny, że oddychanie stało się wręcz niemożliwe. Jedynym marzeniem stał się powrót do domu. Niestety nawet po wydostaniu się z zabójczego tłumu, trzeba było chować się przed fajerwerkami we wnękach budynków. Stacje metra były w większości pozamykane, choć wszędzie widniał napis: „W noc sylwestrową metro gratis”.

Następnego dnia, jak co roku, w telewizji francuskiej, pokazano Sylwestra w różnych miastach świata. Nie było wśród nich Paryża, ale inne francuskie miasto, rozjaśnione pokazem sztucznych ogni. Nie zdziwiło mnie to. Dowiedziałam się, że biura podróży po prostu kłamią, albo nie wspominają nic o sztucznych ogniach - zastępując je słowem „zabawa”. Jednak do tej pory można znaleźć oferty o treści: *Wasze oczy będą zwrócone w stronę Wieży Eiffla, która o północy eksploduje światłem sztucznych ogni i kolorowych fajerwerków*. Nic bardziej mylnego, ponieważ ostatni pokaz noworocznych fajerwerków w Paryżu odbył się w 2000 roku! Od tamtej pory są one zakazane w noc sylwestrową, a ich posiadanie i użycie jest karane grzywną. Dlatego jeśli marzycie o sztucznych ogniach w Paryżu musicie przyjechać 14 lipca. Wtedy na pewno nie będziecie zawiedzeni.

Co roku, na początku stycznia, w Cergy położonym niedaleko Paryża, odbywają się cudowne pokazy sztucznych ogni. 4 stycznia 2014 o godz. 18, będzie można zobaczyć kolejny spektakl zadekowany autorowi „Małego Księcia” - A. Saint-Exupéry. I tu warto być!

Katarzyna Tymiec

Tuwim wiecznie żywy, czyli *Erotyki* Juliana Tuwima w Hadze

Rok Juliana Tuwima powoli dobiega końca. Przez kilkanaście miesięcy polską i polonijną przestrzeń kulturalną wypełniały wystawy multimedialne, wydarzenia edukacyjne, koncerty, spektakle teatralne oraz serie happeningów inspirowanych zarówno twórczością poety, jak i jego życiem prywatnym. Jeden z ostatnich akordów Tuwimowskiego jubileuszu wybrzmiał 15 grudnia w haskiej Bartkapel na zorganizowanym przez Polsko-Niderlandzkie Stowarzyszenie Kulturalne (PNKV) koncercie, promującym poezję Tuwima i zainspirowaną nią twórczość artystów polonijnych.

Dla oponentów – „Żyd”, dla sympatyków – niezrównany mistrz mowy polskiej. Nazywany księciem poetów, którego debiut porównywano do debiutu Adama Mickiewicza, a dzieło jego życia *Kwiaty Polskie* zestawiano z samym *Panem Tadeuszem*. Twórca tekstów kabaretowych i szlagerów muzyki popularnej, wykonywanych przez najjaśniejsze gwiazdy polskiej estrady, takie jak Hanka Ordonówna, Ewa Demarczyk, Marek Grechuta czy Czesław Niemen. Dla buntowników – piewca anarchii i alterglobalizmu, dla samego siebie – „wyłękniony bluźnierca”. Kimkolwiek był, na zawsze pozostanie dla nas autorem legendarnej *Lokomotywy* i niezliczonej ilości wierszy, które ukształtowały język i wyobraźnię literacką kilku pokoleń Polaków. Tuwim uczy, wychowuje, zachwy-

Grupa Omega Impact

ca, a nade wszystko pozostaje wiecznie żywym źródłem inspiracji twórczej.

Z miłości do Tuwimowskiej frazy powstały również *Piosenki Krzysia* - cykl siedmiu pieśniopiosenek (głównie erotyków) na głos i zespół instrumentalny autorstwa haskiego kompozytora, Grzegorza Marciniaka. Cykl ten w doskonały sposób przetransponowuje Tuwimowskie pasje w świat dźwięków, wprowadzając słuchacza w wielobarwny mikrokosmos absurdu, groteski i niedo-

ciecznego smutku. Stylistycznie, *Piosenki Krzysia* balansują między szeroko rozumianą klasyką, a jeszcze szerzej pojętym popem. Powabowi dodaje im ich akustyczny charakter, niebanalny skład instrumentalny (skrzypce, kontrabas, klarnet, saksofon, perkusja i harmonium), a nade wszystko awangardowe wykonanie Grzegorza Marciniaka (śpiew) i zespołu Omega Impact. Choć nazwa formacji w prostej drodze wiedzie ku skojarzeniom z prowincjonalnym półświatkiem prząsnej muzyki disco polo, jest Omega Impact grupą profesjonalnych muzyków, głównie absolwentów Królewskiego Konserwatorium w Hadze.

Piosenki Krzysia usłyszeć można było 15 grudnia w haskiej Barthkapel podczas wieczoru sztuk, zorganizowanego przez Polsko-Niderlandzkie Stowarzyszenie Kulturalne (PNKV). Na program koncertu złożyła się również wystawa jedenastu niezwykle poruszających liniorytów Ewy Malijewskiej – graficzki z Rotterdamu, którą z Tuwimem połączyło wyłknięcie, uwielbienie groteski i refleksja nad absurdem istnienia. Zapewne na długo w pamięci słuchaczy pozostanie także efemeryczna, pełna pikanterii recytacja *Erotyków* Tuwima w interpretacji znanej holenderskiej aktorki polskiego pochodzenia Sasi Deck (pol. Wiesława Sąsiadek). Doskonałym dopełnieniem koncertu okazały się rozmowy z artystami i dyskusja nad kondycją sztuki polonijnej. Oby więcej takich imprez!

Agata Bartnik, Haga

Sasia Deck i pomysłodawczyni koncertu Agata Bartnik

Ewa Malijewska na tle swych liniorytów

Sylwia Plata alıř mieszka w Antalyi (Turcja) od prawie 5 lat. Wyjechała do pracy. Dziś jest szczęśliwą mężatką. To tu nauczyła się gotować i zachwycać otaczającą ją naturą oraz... zasady ograniczonego zaufania. W rozmowie z „Vectorem Polonii”, Sylwia opowiedziała o Turcji zgoła innej, niż przedstawiają to katalogi biur podróży i przewodniki.

Mój turecki raj

Natalia Rybińska: Jak to się stało, że wyjechałaś do Turcji?

Sylwia Plata-alıř: Do Turcji przyjechałam w maju 2009 roku. Wszystko zaczęło się na... Facebook'ku. Jakiś Turek, który miał swoją firmę (coś na zasadzie biura turystycznego), zaproponował mi pracę jako pilot wycieczek, oczywiście dla Polaków. Nie pytał o wykształcenie i doświadczenie. Dla niego ważne było, że znam język angielski. Ponieważ w tym okresie byłam w depresji po śmierci córki, która zmarła rok wcześniej, bez zastanowienia spakowałam się i wyjechałam. Nie byłam w stanie wtedy myśleć.

Nie bałaś się? W końcu to zupełnie inna kultura, obyczaje, religia?

Mężczyzna i kobieta odebrali mnie na lotnisku w Antalyi. Ich angielski był dla mnie niezrozumiały. No ale cóż, trzeba sobie jakoś radzić. Pierwszy „szok” przeżyłam, kiedy zabrano mnie i jeszcze jedną Polkę z okolic Krakowa, do mieszkania, w którym miałyśmy się zatrzymać. Nie dość, że budynek był obskurny, to na dodatek nie miał windy, co przy 6 piętrze jest sporym problemem.... Generalnie zastaliśmy tam brud, smród i połamane drzwi. W mieszkaniu praktycznie wcale nie było mebli, stało tam jedynie łóżko, a raczej surowy, nieobrobiony metal z płytą pilśniową udającą materac. Toaletą? to dopiero był renesans, tak zwana „na Małysza”, pierwszy raz w życiu zobaczyłam tego typu klozet. Prawie rozniosłam tego mężczyznę „po ścianach”. Zostałam perfidnie okłamana. To było straszne przeżycie...

Prawdę mówiąc, nigdy nie myślałam o religii, kulturze, aczkolwiek wcześniej utrzymywałam ze światem kontakt globalny, z tym, że przez Internet. Stan rzeczywisty odbiega zupełnie od najśmielszych wyobrażeń. Dzisiaj wiem, że nie wolno ufać ludziom, zwłaszcza jeżeli koloryzują, albo mówią „wszystko będzie dobrze”.

Dużo Polaków mieszka w Turcji? Masz jakiś kontakt z tamtejszą Polonią?

Nie wiem ilu Polaków mieszka na terenie Turcji. Szczerze mówiąc, to dziwię się polskiej Ambasadzie i MSZ, że nie ma nigdzie żadnych dostępnych informacji o polskiej społeczności zamieszkującej na emigracji w Turcji. Nie jest prowadzona żadna statystyka czy też spis ludności polskiej. Nie ma żadnych informacji dla Polaków - jak mogą się tutaj poruszać, gdzie się udać w sprawie przedłużenia wiza. Brak jest podstawowej informacji dla Polaków chcących tutaj zamieszkać na stałe. Z tego co wiem, to na chwilę obecną większość Polonii mieszka w Stambule. Pierwsze Polskie Stowarzyszenie powstało dopiero jakieś trzy lata temu. Byłam w tym Stowarzyszeniu nawet członkiem. Oplacałam składki, chodziłam na spotkania, chciałam brać czynny udział w jego rozwoju. Dopytywałam wielokrotnie osoby znające język turecki, o tłumaczenie Statutu Stowarzyszenia, ale zawsze otrzymywałam pokrętnie odpowiedzi. Pewnego dnia zostałam dyscyplinarnie ze Stowarzyszenia usunięta (śmiech), ponieważ wyraziłam opinię o prezes, która to trzeci rok z rzędu nie dopuszczała innych osób do zarządu i na stanowiska. Po prostu wyrzucono mnie jak psa. Teraz nie ufam tu Polakom. To przykrę, ale jakże prawdziwe. Z tego co zauważyłam, po prostu chodzi o „wyścig szczerów”, o niedopuszczanie świeżo przybyłej Polonii do informacji. „Jeśli nie wiesz, jesteś uzależniony ode mnie, od informacji, które posiadam”.

Kolejny problem to ogromna bariera językowa. Jeżeli nie znasz tureckiego, nie załatwisz nic w tutejszych urzędach, nie porozmawiasz z tutejszą ludnością, która nie mówi niestety po angielsku. W związku z powyższym czuję się czasem bardzo wyalienowana. Nie utrzymuję bliższych kontaktów w realu z Polonią. Muszę dodać, że wcześniej w moim życiu mieszkałam prawie rok w Norwegii i z tamtejszą Polonią było podobnie.

Jak żyje się Polce w Turcji? Co Ci przeszkadza, a co zachwyca?

Jeśli Polka jest samotna, to w Turcji narażona jest na niewybredne ataki słowne, zaczepki ze strony Turków (mężczyzn jak również i kobiet). Ze strony kobiet ataki głównie powodowane są zazdrością o ich mężów (także tych

Sylwia Plata alıř

przyszłych). To jest też kwestia kultury i religii. Wiadomo, Europejki są skromniej odziane, a właściwie dla radykalnych muzułmanów są „nagie”. To jest pierwszy powód, dla którego zostajesz zaczepiona. Potem trudno już jest z takiej interakcji się wyplątać. Turcy bardzo wierzą w siebie, uważają że są przystojni. Te zachowania (głównie zaczepki fizyczne) zostały prawie dwa lata temu uregulowane prawnie. Turkom nie wolno (pod karą utraty licencji na firmę czy sklep) dotykać fizycznie obcokrajowców. Z tego powodu są bardzo niezadowoleni, ponieważ w ich religii kobieta zajmuje niestety drugorzędne miejsce. Nie rozumieją i nie chcą rozumieć naszej europejskiej kultury.

Przez pierwsze dwa lata w Turcji, panicznie bałam się policji. Policjanci budzili we mnie lęk. Zgłaszałam ten problem do prezes Stowarzyszenia oraz Ambasadorowi (nie obecnemu) i dostałam odpowiedź: „Jak Pani się boi, to proszę opuścić Turcję”.

W Turcji jestem zachwycona naturą, pięknem krajobrazów, życiem, które toczy się tutaj powoli, prawie sielsko. Turcy nie spieszą się tak jak my. Poza tym ten nieporównywalny z Polską klimat. Tutaj również są cztery pory roku, ale w zimie zamiast śniegu tylko czasami pada deszcz. Dwukrotnie spadł grad. Poza tym smaki tureckiej kuchni, zdrowy tryb życia... Turcy jedzą głównie produkty własnej produkcji. Są więc świeże i zdrowe, mają nieporównywalny smak. Niewiele ludzi wie, iż starożytna Anatolia (obecna

Turcja) posiada miejscowość Hierapolis, w której to można znaleźć w jednej z wód wszystkie pierwiastki z tablicy Mendelejewa. O czym to świadczy? Że mam tutaj taki trochę biblijny raj... Jest grudzień, a ja mam mandarynki, pomarańcze, cytryny, awokado prosto z drzewa. Ponadto Morze Śródziemne mam tylko w odległości 1500 m, a z okna widzę góry, które są częścią Taurusa.

Czym zajmujesz się na co dzień?

Wysłałam za męża za Turka, więc nie mogę teraz pracować. To potrwa do momentu, aż uzyskam status obywatela Turcji. Przepisy tu zmieniają się co chwila. W związku z tym jestem tak zwaną gospodynią domową. Mogłabym pracować, ale Turcy nie chcą sobie robić kłopotu ze staraniem się o wizę pracowniczą. Poza tym w 90% są nie-edykowanym narodem, więc ciężko jest im wytłumaczyć niektóre sprawy. W związku z faktem, że jestem w domu, sporą część czasu spędzam przed komputerem. Rozmawiam na forach, platformach społecznościowych, w grupach. Rozmawiam i dyskutuję zarówno z ludźmi z Polski, jak i ze wszystkich części świata oraz z Polonią rozszaną po całym globie. Jestem już „w sieci” ponad dziesięć lat. Byłam tym zainteresowana od zawsze, ponieważ jest to również związane z moim kierunkowym wykształceniem (resocjalizacja). Przez ten czas obserwowałam pewne zjawiska i zachowania w sieci. I tak oto, muszę przyznać, że Polonia jest najbardziej ukrywającą się w sieci grupą. Najprężniej działa chyba Polonia z Niemiec, o tej tureckiej

szycielka niewiele. Zastanawiałam się co jest tego powodem, że wstydzą się umieszczania zdjęć swoich twarzy na profilach, a nawet własnych nazwisk. Dzisiaj już wiem, że powodów jest wiele. Jest sporo Polek, które wyszły za Turków i zostały konwertkami, co skrzętnie chciałyby ukryć. Niektóre z nich mają niski status społeczny i nie są akceptowane przez tutejsze elity towarzyskie. Jak nie masz bogatego męża Turka, jesteś tutaj nikim. A posiadać bogatego męża, oznacza tutaj spełniać wymogi kulturowe oraz religijne jego i jego rodziny. Zauważyłam, że niektóre Polki mężatki, borykają się w związku z tym z poważnymi problemami psychologicznymi, a psychologów z polskim językiem tu niestety nie ma.

Poprzez moją działalność w Internecie, próbuję integrować polską Polonię, niestety jest to czasami ponad moje siły i niejednokrotnie zwyczajnie się wycofuję.

Planujesz na stałe zostać w Turcji?

Tak, jak najbardziej. Myślę, że nie będę już zmieniać miejsca zamieszkania, choć w życiu różnie bywa. Może pewnego dnia zechcemy zamieszkać z mężem w Australii. Lubimy podróżować.

W związku ze zbliżającym się Nowym Rokiem chciałam zapytać jak spędzasz Sylwestra? Czy Turcy jakoś inaczej go obchodzą?

Turcy jako Muzułmanie Nowy Rok obchodzą znacznie wcześniej. Nowy Rok Muzułmański (1435 hidżry) za-

czął się 4 listopada 2013 roku. Nie zauważyłam, żeby wyrażali radość z tego wydarzenia jak i reszta świata, poza składanymi sobie życzeniami. Nie ma fajerwerków, spontaniczności, spędzania Nowego Roku na ulicach albo poza domem.

Czego nauczyłaś się żyjąc w Turcji?

Hmm... Bardzo dobre pytanie. To prawda, uczymy się przez całe życie, a i tak omnibusami nie umieramy. Jeśli chodzi o Turcję to mogę powiedzieć, że nauczyłam się tutaj przede wszystkim cierpliwości, samodzielności, ufania swoim własnym umiejętnościom. Nauczyłam się również zasady ograniczonego zaufania. To jeśli chodzi o aspekt psychologiczny. Natomiast mówiąc o zwykłym, codziennym życiu, to poznałam wiele różnorodnych przepisów, sztukę kulinarną, którą to Panie Turczynki niechętnie się dzielą. Poznałam mnóstwo nowych sposobów przetwarzania żywności w naturalny sposób, bez konserwantów. Zaskoczył mnie fakt używania naturalnych składników np. do usuwania plam. Co ważne jeszcze, a o czym chciałabym wspomnieć to fakt, że Turcy nie chorują tak masowo, jak w Europie, chociaż niemilosiermiem ulegają modzie na wszystko, najbardziej na reklamę, w tym wypadku leków. Generalnie po moim przybyciu, Turcja przypominała mi Polskę w latach 70 tych :) dzisiaj widać, że postęp następuje błyskawicznie w każdej dziedzinie życia, niestety nie w edukacji.

Dziękuję za rozmowę.

Plaża Kleopatry, Alanya

Antalya

Największa fala emigrantów polskich dotarła do Francji na początku XX wieku. Przyjeżdżali oni masowo do nowego kraju, do pracy w kopalniach i na roli. Mimo że budowanie podwalin nowego życia bywało często bardzo trudne, Polacy umieli się fantastycznie bawić: kontynuowali rodzime tradycje muzyczne i taneczne, zakładali chóry, orkiestry, zespoły folklorystyczne, a jak organizowali już wesela, to były one tak okazałe, fantastyczne i tak niezwykle w realiach górniczych, że Francuzi nazywali je księżęciami.

Ach, co to był za bal....

Muzyka

Polacy osiedlając się w nowej ojczyźnie, by osłodzić sobie trudy codziennego życia, w naturalny sposób oddają się muzyce; oczywiście jest i ta „wielka” muzyka, począwszy od Fryderyka Chopina, Ignacego Paderewskiego czy Artura Rubinsteina, ale to nie ona towarzyszy naszym rodakom po pracy czy w czasie świąt. Na północy Francji słychać orkiestry dęte, mandolinistów, bandoneonistów, akordeonistów, skrzypków, wiolonczelistów, trębaczy, powstają liczne chóry (jeden z bardziej znanych to Słowik- Rossignol), trupy teatralne, kabaretowe.

Jedną z najjaśniejszych gwiazd na polskim firmamencie muzycznym, która narodziła się pod szarym niebem Nord-Pas-de-Calais, jest Lucy Adam, która w latach pięćdziesiątych podbija serca swoich rodaków na falach radia Lille.

Inny rodzaj muzyki proponuje François Kmieć, wykształcony muzycznie, wirtuoz bandoneonu*, który w 1946 roku dołącza do grupy Adria Jazz, i jak wspomina po latach, była to epoka wielkiej radości i świąt: *W tym czasie mogliśmy grać we wszystkie dni, tak bardzo ludzie chcieli świętować. Przypominam sobie zabawę, która trwała cały tydzień.*

Kolejną gwiazdą to Stefan Kubiak, zdolny akordeonista i śpiewak, który włącza do swojej muzyki elementy polskiego folkloru, gra w czasie świąt, uroczystości czy polskich wesel, często ponad dwadzieścia godzin z rzędu.

Oczywiście obok nich tworzy muzykę i podrywa do tańca, mnóstwo innych artystów, nie tylko amatorów, zespołów czy grup folklorystycznych. A nowe pokolenie z kolei śpiewa już dla szerszej publiczności, potomkowie polskich emigrantów są gwiazdami francuskimi, a nawet międzynarodowymi – na przełomie lat 60-tych i 70-tych

triumfy święci Mike Brant, a dziś niekwestionowanym królem francuskich serc i nie tylko, jest nowy Robin Hood, czyli Mat Pokora, który chętnie uczestniczy również w polskich imprezach, czego ukoronowaniem jest nagranie wspólnego singla z polską artystką, Patrycją Kazadi - *Wanna feel you now.*

Fryzury

Skoro oprawa muzyczna już gotowa, możemy zająć się fryzurą... Na tym polu pomoże nam również francuski

Polak, a mianowicie – Antoine Cierplikowski, zwany królem fryzjerów – fryzjerem królów. W swojej dziedzinie jest prekursorem, to on lansuje fryzurę na chłopczycę – *à la garçon*, i to właśnie on wraz z Coco Chanel, otwierają nową epokę mody lat międzywojennych. Nazwiska jego klientek mówią same za siebie i są najlepszą rekomendacją: Sara Berhardt, Josephine Baker, Edith Piaf, Brigitte Bardot. Warto wspomnieć też, iż w czasie koronacji króla Jerzego VI, nadzorował i kierował czesaniem 400 kobiet.

Kreacje

Pozostaje jeszcze kreacja. Paryż zawsze był stolicą mody i przedmiotem marzeń wielu młodych, również i polskich projektantów. Swych sił we Francji próbował Maciej Zień, prezentując niektóre kolekcje i zdobywając nowe wielbicielki (topmodelka Jodie Kidd, prywatna stylistka Madonna – Victoria Fernandez, Eva Herzigova czy Patricia Kaas). Swą twórczość prezentowała niedawno w Paryżu Gosia Baczyńska – pokazała archiwalne kreacje marki i kolekcję – wiosna-lato 2013, a pokazu ubrań dopełniła biżuteria polskiej marki Lilou, której butik znajduje się w Paryżu przy Boulevard Saint-Germain.

Wydaje się jednak, że te polskie próby podbicia światowego centrum mody pozostają cały czas stosunkowo nieśmiałe i jeszcze trochę potrwa zanim na wybiegach królować będą nasi rodacy. Ale okazuje się, że możemy pochwalić się Polką, która dała się poznać jako wybitna, szeroko znana projektantka mody i ikona sztuki nowoczesnej. Sara Lipska zaczyna swą karierę jako projektantka tkanin, haftów, twórczyni kostiumów do przedstawień teatralnych i operowych, dzięki któ-

rym zyskuje popularność i zainteresowanie przyszłych klientek. Pierwszy butik z ubraniami, w orientalnym stylu, znaku rozpoznawczym Lipskiej, powstaje w latach 20-tych przy rue Belloni na Montparnasse, a w roku 1934 zostaje przeniesiony do kamienicy na Champs-Élysées, otwarty zostaje również butik z jej własnymi projektami w Monte Carlo.

Grono klientów jest imponujące: Gabrielle Colette, Atła Nazimowa, Cécile Sorel, markiza Luisa Casati, Ganna Walska, Antoni Cierplikowski i serdeczna przyjaciółka Lipskiej, dla której projektuje flakony perfum i witriny sklepu w Paryżu przy Faubourg Saint Honoré – Helena Rubinstein.

Wizyta w salonie piękności

Tu warto na chwilę się zatrzymać, bo to kolejna Polka, która bynajmniej nie z powodu niewielkiego wzrostu (147 cm) zasłużyła sobie na miano Napoleona świata kosmetyków; dzięki swym produktom, uszczęśliwiła i uczyniła piękniejszym życie milionów kobiet. To o niej mówiono, że tworzyła historię piękna. Drobna, zawsze gładziutko uczesana, włosy upięte w ascetyczny kok,

usta pociągnięte intensywną czerwoną szminką, ostentacyjna, duża biżuteria i... żelazny charakter.

Na świat przychodzi w Wigilię Bożego Narodzenia 1872 roku, w skromnej, wielodzietnej żydowskiej rodzinie na krakowskim Kazimierzu, skąd z jedną walizką wyjeżdża do Australii, gdzie dzięki swemu uporowi, morderczej wręcz pracy i przepisom rodzinnym na cudowny krem, zaczyna swą oszalamiającą karierę. Siłę daje jej przekonanie o słuszności wyboru życiowej drogi: *Uroda da wam siłę i pomoże utrzymać miłość mężczyzny, którego polubicie*. Kolejne lata i światowy sukces kosmetyków i salonów piękności Heleny Rubinstein potwierdzają prawdziwość tej teorii. Obdarzona wyjątkową intuicją i geniuszem marketingowym, nie waha się dyktować zawrotnych cen za swe produkty: *Niektóre kobiety nie kupią niczego, jeśli to będzie za tanie*. I tak funkcjonuje jej biznes, a dzięki pracy „polskiej mafii” (tak nazywa jej firmę konkurentka Elisabeth Arden, gdyż Helena zatrudnia całą swą rodzinę), do dziś marka HR jest obecna w 51 krajach i pozostaje symbolem luksusu.

Kobiety cały czas korzystają z owoców pracy Madame, która wytoczyła walkę zmarszczkom i starzeniu, stworzyła kremy z filtrem przeciwsłonecznym, której dziękujemy za załotkę, wodoodporny tusz do rzęs, perfumy, salony piękności, masaże, elektrolizy, dokonanie podziału na różne typy skóry, a przede wszystkim przyjemność z dbania o urodę.

Przed czasem balów sylwestrowych i zabaw karnawałowych korzystajmy więc z tego, lub przynajmniej inspirowajmy się tym, co zostawili nam sławni rodacy.

Instrumenty nastrojone, muzycy czekają, piękne kobiety uczesane ręką mistrza Antoine'a, w bajkowych kreacjach Sary Lipskiej... jeszcze tylko muśnięcie kroplą perfum Heleny Rubinstein i można rozpocząć bal...

Ależ nie, brakuje przecież szarmanckiego księcia u boku.... Ale i tu Polska ofiarowała to, co miała najlepszego, to w końcu przystojny polski hydraulik z plakatów podbił serca także Francuzek.

*bandoneon – instrument klawiszowy, z grupy aerofonów, mylony często z akordeonem

Aleksandra Stenka

O magii, wrózeniu i przeznaczeniu...

opowiada wróżka Henry

Czy wrózenie i magia mają ze sobą dużo wspólnego?

Wrózenie i magia są powiązane. Magia to jest przyciąganie tego, czego potrzebujemy lub odpychanie tego, czego nie chcemy.

Czy są dla każdego?

Wrózenie i magia nie są dla każdego. Trzeba posiadać wiedzę, doświadczenie, no i mieć przede wszystkim intuicję.

Skąd u Pani takie zainteresowania?

Moje zainteresowanie ezoteryką zaczęło się ok 15 lat temu. Zawsze czułam, że coś w środku mi podpowiada, jak mam postąpić, ale oczywiście często nie słuchałam wewnętrznego głosu i wtedy były katastrofy w moim życiu. Obecnie mam już duże doświadczenie i zawsze słucham swojej intuicji.

Jakie techniki Pani stosuje?

Jestem numerolożką, czyli odczytuję przyszłość z daty urodzenia i imion. Stawiam karty tarota, tarota hinduskiego OSHIO i runy.

W której z nich czuje się Pani najlepiej, najpewniej?

Najbardziej lubię numerologię. Mając datę urodzenia i inne dane jestem w stanie sprawdzić przyszłość danej osoby, jej ważne momenty w życiu, jej wyzwania, skłonności do chorób, klucz do charakteru, porównać ciało z duszą i umysłem, zobaczyć czy ma karmę do odpracowania.

Robię również piramidę kabalistyczną, która daje duży wgląd w życie danej osoby. Liczba na dnie tej piramidy mówi bardzo dużo o przyszłości. Poznając zasady numerologii możemy sami sprawdzić w jakim jesteśmy okresie życia i co należy robić, a czego unikać.

Które z tych technik nigdy nie zawodzą, a które często?

Numerologia jest niezawodna, bo cyfry i matematyka to potęga!

Podobno liczby mają niesamowite właściwości. Za ich pomocą możemy na przykład kogoś uzdrowić. Badania fizyki kwantowej dowodzą, że każda cyfra posiada swoją wibrację. Za pomocą tych wibracji możemy przewidzieć wiele następstw... Co Pani na ten temat sądzi?

Cyfry mają swoją energię, to oczywiste. Parzyste mają wibrację żeńską, a nieparzyste męską. Mogą pomóc wybrać zawód, partnera, nadać dobre imię dziecku, wybrać datę ślubu, sprawdzić kiedy jest dobry dzień na rozpoczęcie pracy, wybrać dobrą nazwę dla firmy itp., itd. Ja jestem jedynką numerologiczną, co oznacza indywidualistkę. Lubie pracować sama lub w grupie, ale to moja wizja musi być realizowana.

Numerologia, astrologia, tarot, magia koloru i kamieni, runy, refleksjologia, praca z ener-

foto: z archiwum prywatnego

gią, zaklęcia... Czy każda wróżka musi znać ich tajniki?

Dobra wróżka zna wiele dziedzin astrologii, ale najlepiej specjalizować się w swojej dziedzinie, w której czujemy się najlepiej.

A co Pani sądzi o talizmanach i amuletach?

Ja stosuję talizmany runiczne, czyli przyciąganie lub odpychanie za pomocą run. Runy są nie tylko do wrózenia, ale mogą chronić i przyciągać to, czego pragniemy.

Czy zna Pani swoją przyszłość?

Ogólne zarysy mojej przyszłości znam. Zawsze rano wyciągam dla siebie 1 kartę, która mi coś podpowiada... jak minie mój dzień. Jednak w życiu są niespodzianki i to dobrze.

Jaki będzie przyszły rok?

Rok 2014 ma wibrację „siódemki”, co oznacza czas na konkrety, specjalizację, doskonalenie się, analizę, perfekcjonizm, często możemy czuć się samotni. Siódemka skłania do refleksji.

Czy potrafi Pani przewidzieć jak długo będzie wydawany „Vector Polonii”?

Przyszłość dla „Vectora Polonii” widzę jasno – znaczący wzrost!

Będzie nam miło z taką prognozą zacząć Nowy Rok!

Dziękuję bardzo za rozmowę.
Julita Lech

ADWOKAT RADZI

Pracodawca otrzymuje sms-a od pracownika z informacją, że ten będzie nieobecny w pracy przez okres tygodnia z powodu choroby. Nie dostarczył on pracodawcy zaświadczenia od lekarza o chorobie aż do czasu powrotu. Czy spełnia on wszystkie wymagania potrzebne do otrzymania wypłat gwarantowanych w okresie choroby?

Pracodawca otrzymał w sms-ie informację o tygodniowej nieobecności pracownika z powodu choroby. Jest to niezbyt grzeczna forma przekazywania informacji, jednakże główny problem stanowi fakt, że pracodawca nie otrzymał żadnego zaświadczenia o chorobie i najprawdopodobniej otrzyma je dopiero w następnym tygodniu, po powrocie pracownika ze zwolnienia. Przepisy pracy mówią: „Zaświadczenie o chorobie należy doręczyć w ciągu następnych 48 godzin od wizyty u lekarza”. Stąd

WYPŁATA DLA PRACOWNIKA NA ZWOLNIENIU CHOROBY. CZY ZAWSZE MA MIEJSCE?

powstaje pytanie czy pracodawca może odmówić wypłaty, zważywszy na takie właśnie „spóźnienie” w dostarczeniu certyfikatu medycznego?

Krótkie przypomnienie regulacji prawnych

Zwykle „Regulamin pracy” firmy mówi o tym w jaki sposób i w jakim terminie należy usprawiedliwić swoją nieobecność w pracy spowodowaną chorobą. Najczęściej, pracownik zobowiązany jest dostarczyć pracodawcy zaświadczenie lekarskie w terminie 48 godzin, rzadziej w ciągu 24 godzin. Pracownik ma obowiązek dostosować się do reguły zapisanej w „Regulaminie pracy”. Aby egzekwować ten obowiązek, pracodawca musi jednak upewnić się, że pracownik otrzymał uprzednio egzemplarz stosowanego „Regulaminu pracy”.

Jeśli przepisy zawarte w „Regulaminie pracy” nie mówią nic na temat certyfikatów medycznych, nie oznacza to wcale dla pracodawcy, że nie może on takowego wymagać. Wręcz przeciwnie, ale pracodawca musi przejąć wówczas inicjatywę i zadbać o dostarczenie takiego dokumentu za każdym razem w sytuacji zachorowania przez swojego podwładnego. Wówczas ten drugi będzie musiał dostarczyć zaświadczenie o chorobie w ciągu 48 godzin.

Sankcje dla pracownika, który spóźnił się z oddaniem pracodawcy certyfikatu medycznego

W tej kwestii prawo belgijskie wypowiada się bardzo wyraźnie. Mówi, że w sytuacji kiedy pracownik przekroczy określoną przepisami granicę spóźnienia w dostarczeniu zaświadczenia, wówczas traci on prawo do otrzymania wypłaty gwarantowanej za okres

spóźnienia w dostarczeniu lub wystaniu dokumentu (art.31, &2, loidu 03.07.1978). Nawiązując do powyższego przepisu, pracodawca nie jest zobowiązany do zwrotu wypłaty gwarantowanej za okres całego tygodnia nieobecności. Nie należy mieć ku temu żadnych wątpliwości – pracownik nie wypełnił leżącego na nim obowiązku dostarczenia na czas zaświadczenie lekarskiego i zrobił to np. tydzień później, podczas gdy powinien dostarczyć go w drugim dniu choroby.

Istnieją oczywiście sytuacje, w których tzw. „siła wyższa” (np. pobyt w szpitalu w stanie śpiączki) uniemożliwia wypełnienie tego obowiązku w terminie. Ciężar udowodnienia działania siły wyższej spoczywa wówczas na pracowniku, który się na nią powołuje i w takiej sytuacji należy dostarczyć zaświadczenie lekarskie, gdy tylko jest to możliwe. Pracodawca nie ma wówczas możliwości odmówienia wypłaty.

Warto więc zapamiętać, że zawiadomienie o nieobecności w pracy i dostarczenie zaświadczenia lekarskiego, to dwa zupełnie różne zobowiązania w świetle prawa. Inaczej mówiąc, pracownik nie tylko powinien w porę uprzedzić pracodawcę o chorobie (zazwyczaj, jest to w pierwszym dniu choroby), ale również dostarczyć zaświadczenie od lekarza w ciągu maksymalnie 48 godzin.

Jolanta Boulboule-Kaczorowska

Adwokat w Brukseli i Liège

e-mail: JBK.avocat@belgacom.net

www.jbkadwokat.be

KONKURS

**Redakcja „Vectora Polonii”
zaprasza do udziału w konkursie**

MOJA CHOINKA

Zdjęcia należy nadsyłać do 15 stycznia 2014 r.

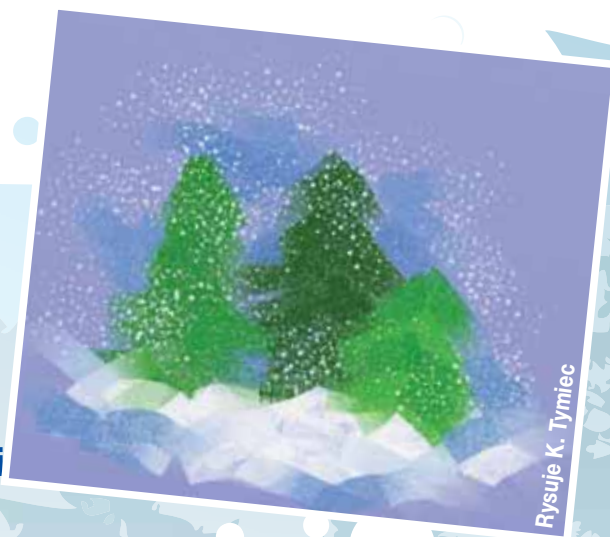
na adres: redakcja@vectorpolonii.com

Nagrodą jest półroczna prenumerata „Vectora Polonii”

Zdjęcie zostanie wybrane na podstawie liczby głosów Czytelników.

**Głosy można oddawać na stronie internetowej:
www.vectorpolonii.com**

Wyniki konkursu ogłosimy na łamach naszego tygodnika 20 stycznia 2014 r.

Chanel w Alpach

W pięknym zimowym kurorcie Courchevel, Chanel już po raz czwarty z rzędu stworzył swój pop up sklep. Na wstępie małe wyjaśnienie co oznacza ta nazwa, która nie dorobiła się jeszcze odpowiednika w języku polskim. Idea pop up sklepu jest to, że otwiera się go tymczasowo w modnej i atrakcyjnej lokalizacji, gdzie zazwyczaj czynsze są horrendalnie wysokie. Limitowane kolekcje i określony czas ich sprzedaży prawie zawsze gwarantują sukces. Koncepcja wykorzystywana jest z powodzeniem zarówno przez znane firmy jak i te z mniejszym dorobkiem, bo stosunkowo niskie koszty pokrywają z nawiązką wypracowane profity.

Courchevel, zwane inaczej zimowym Saint Tropez, położone w malowniczym regionie Trzech Dolin we francuskich Alpach, to ulubione miejsce elit z całego świata. Przyjeżdżają tam obsypani diamentami i ubrani w drogie futra Rosjanie, wystylizowani Włosi, dystyngowani Anglicy z Rolexami. Nic nie szkodzi, że większość z nich udaje lub w ogóle nie zjeżdża na nartach. Przecież nie chodzi o to, by się zmęczyć czy spocić, ale o pokazanie się i bywanie. To właśnie nie gdzie indziej jak tam, możemy dumnie przespacerować się zabytkowymi uliczkami w kombinezonie narciarskim marki Fendi. Popijając prawdopodobnie jedną z najdroższych kaw na tarasie pięciogwiazdkowego hotelu, najlepiej całym być ubranym tak, jakbyśmy właśnie zeszliz (ewentualnie zjechał) ze stoku. Okulary przeciwsłoneczne od Diora, zaprojektowane specjalnie dla linii Dior Ski, to słodki obowiązek. Wieczorami w klubach rozpoczyna się kolorowa rewia mody, tym razem dyktowanej nie warunkami atmosferycznymi, ale aktualnymi trendami obowiązującymi poza stacjami narciarskimi.

Z tych właśnie kilku prostych przyczyn każda znacząca marka odzieżowa ma tam swój salon. Wśród nich znajdziemy butikki Isabel Marant, Alexandra McQueen, Valentino, Prady – to tylko parę nazwisk, lista sklepów jest o wiele dłuższa i interesująca. Drzwi Chanela otwarte będą do kwietnia przyszłego roku. W ramach reklamy, Karl Lagerfeld przyzdrobił połowę z 72 wagoników kolejki górskiej w tejże miejscowości szkicami przedstawiającymi wizerunek Coco Chanel oraz swoim własnym, charakterystycznymi sylwetkami ze znanych kolekcji, a nawet słynnymi niedźwiedziami polarnymi. W jego ślady poszedł Louis Vuitton, który co prawda posiada tam jeden sklep czynny cały rok, ale zdaje sobie sprawę jaką moc posiada pop up butik. W doskonale zgrzywającej się z otoczeniem górskiej drewnianej chacie dostępne są między innymi słynne torebki Capucines w limitowanych pastelowych odcieniach, skórzane akcesoria oraz biżuteria.

tekst i zdjęcie: **Marta Płonka**
<http://martkiee.com/blog>

NA ZDROWIE!

foto: z archiwum autorki tekstu

Postanowienia inaczej

Tak oto minął nam kolejny rok. Z pewnością przeżyliśmy trochę radosnych, szczęśliwych chwil, nie unikając przy tym kilku „dotków”. Wiadomo, jak to w życiu. Koniec roku ma to do siebie, że zbiera nam się na podsumowania. To taki symboliczny moment, gdy atakowani wszelkimi listami (najlepsze zdjęcia, najgorsze wpadki, śluby i rozwody gwiazd, rankingi przebojów minionego roku... itd.), zastanawiamy się także nad swoimi dokonaniem. Czy byliśmy szczęśliwi, czy udało nam się poprawić relacje z najbliższymi, czy osiągnęliśmy wyznaczone cele w pracy? A że człowiek zazwyczaj zadowolony nie jest (a w szczególności Polak, i to we Francji – podwójna skłonność do marudzenia), to zaraz zaczyna obmyślać rewolucyjny plan odmienienia całego swojego życia. Przy tym powszechnie wiadomo, że tego typu pomysły rodzą się masowo w okolicach sylwestra. W końcu to tak pięknie zacząć nowe życie od nowego roku. Gazety, telewizja, radio, internet – wszędzie atakują nas dobre rady, jak w końcu (pewnie po raz pierwszy w życiu) zrealizować noworoczne postanowienia. Pewnie i w moim tekście spodziewają się Państwo recepty na silną wolę i cierpliwość, które pozwolą: rzucić palenie, schudnąć, zmienić pracę... i wiele, wiele innych. Otóż nie!

Pisałam już o planowaniu zmian w życiu i myślę, że ważniejsze jest wewnętrzne dojrzenie do pracy nad sobą, a nie „magiczna” data. Postanowienia noworoczne wyparowują prawie tak szybko jak bąbelki z szampana, zostawiając przy tym poczucie porażki i wyrzuty sumienia. Dlatego ja, zamiast zachęcać do tysiąca zmian i aktywności, wolę podać kilka wskazówek na efektywną regenerację, która doda siły do realizacji postanowień (bo przecież i tak pewnie je zrobimy). Mówię oczywiście o śnie. Wiele osób zmaga się z jego zaburzeniami. Jeśli problemy się przedłużają, konieczna będzie konsultacja u specjalisty. Jeśli jednak „białe noce” zdarzają się nam nieregularnie, być może winę ponoszą nasze złe nawyki. Podstawowe zasady są powszechnie znane: lekka kolacja, przewietrzona sypialnia i spokój. Należy również unikać kofeiny, nikotyny i alkoholu (choć ułatwia zasypianie, to równocześnie zdecydowanie obniża jakość snu), a także ćwiczeń w późnych godzinach popołudniowych, ponieważ mogą one nadmiernie pobudzić organizm. Niezwykle ważny jest rytm snu - nieucinianie sobie drzemek w ciągu dnia i zaniechanie prób „nadrabiania snu” przez wczesne chodzenie do łóżka, lub leżenie w nim jeszcze długo po przebudzeniu. Jakikolwiek zmuszanie organizmu przyniesie dokładnie odwrotny skutek. Dlatego, jeśli nie możemy zasnąć, należy wstać z łóżka i zająć się jakąś spokojną aktywnością, aż do chwili, gdy poczujemy senność. Można również nauczyć się metod relaksacyjnych: czy to przez stopniowe rozluźnianie mięśni całego ciała, czy przez skupienie na pogłębianym, spokojnym oddechu. Najgorszym wrogiem snu jest zmuszanie się do niego. Gdy skierujemy myśli ku przyjemniejszym tematom i odnajdziemy nasz naturalny rytm (który wcale nie musi obejmować 8 godzin snia!), przejściowa bezsenność powinna minąć. A my, wyspani i pełni sił, zwiększymy swoje szanse na zrealizowanie noworocznych postanowień.

Katarzyna Nowak-Choux

WIDZIANE Z TINQUEUX**Boże Narodzenie po polsku!**

Okie temperatury stały się naprawdę zimowe na początku Adwentu, to nasze serca ocieplały się na myśl o nadchodzącym Bożym Narodzeniu. Zgodnie z polską tradycją, przygotowaliśmy się do tego Święta już od początku grudnia. W naszej rodzinie Boże Narodzenie jest jednym z najpiękniejszych dni w roku, a najważniejszą jego chwilą jest wieczór wigilijny, nazywany także Wigilią lub Gwiazdka. Tego dnia już od rana w domu panują niezwykle emocje. Tak wiele rzeczy musi być gotowych na czas: sprzątanie, przygotowanie

stołu w jadalni, ścięcie i udekorowanie choinki oraz ugotowanie potraw wigilijnych. Świętowanie trwało od 24 do 26 grudnia (dzień Świętego Szczepana). Zadbaliśmy o udekorowanie drzewka stoliczkami oraz owocami i czekoladkami, których należy skosztować do 6 stycznia (dzień Objawienia Pańskiego, zwany Świętem Trzech Króli).

Prezenty pod choinką. Talerze i sztućce ułożone na białym obrusie, a pośrodku stołu trochę słomy lub sianka symbolizującego stajenkę. Tradycja nakazuje także, aby przygotować jedno dodatkowe nakrycie dla tego, kto

nie został zaproszony, ale może zapukać do drzwi w wieczór wigilijny! Pamiętam opowieści mojej babci ze strony matki (moi rodzice pochodzili z okolic Bochni), która mówiła mi, że bym 24 grudnia był szczególnie ostrożny, gdyż wszystko, co wydarzy się tego dnia, jest przedmiotem wróżb. Babcia przypominała mi, że bym zaraz po porannej modlitwie wykopał się (aby zdrowie dopisywało mi w nadchodzącym roku) w wannie, do której wrzucono monetę (by nowy rok przyniósł pieniądze). Następnie należało potrzeć zęby czosnkiem (ponownie, aby cieszyć się dobrym zdrowiem). Tego dnia, rozsądnie jest nie pożyczać niczego (od kogoś i komuś), po to, by w domu panował dostatek przez cały rok. Babcia wspominała, że za jej czasów, niektórzy ludzie byli przekonani o tym, że w Wigilię dusze zmarłych, wcielone w postać włóczęgi lub zwierzęcia, przychodziły odwiedzić dom. Należało więc bardzo uważać, aby ich nie rozgniewać. Nie można też było wykonywać żadnych czynności z użyciem ostrych narzędzi (dzianie, szycie,

rażanie drewna). Niewskazane było zamiatanie podłogi w kierunku drzwi, ani siadanie na pustym krześle bez uprzedniego dmuchnięcia na nie (nigdy nie wiadomo, czy właśnie tam nie rozsiadła się dusza)! Dzielenie się opłatkiem, symbolizujące pokój, rozpoczyna posiłek wigilijny. Opłatek to praśny (niesolony i niekwaszony) cienki płatek chlebowy, który składa się wyłącznie z mąki pszennej i wody. Jest to wielka tradycja, do której przyzwyczailiśmy się i kultywujemy ją co roku w Wigilię. Razem z naszymi dziećmi, wnukami, rodziną i przyjaciółmi, dzielimy się i wymieniamy opłatkiem, przekazując sobie najlepsze życzenia. Łamanie i wymienianie się nim jest symbolem pokoju, miłości, przebaczenia, przyjaźni... Jest to doskonała okazja do pojednania, które dokonuje się w bardzo naturalny sposób. Tradycją jest także przygotowanie kolacji wigilijnej, która składa się z 12 bezmięsnych potraw. I gdy tylko pojawiają się pierwsze gwiazdy na niebie, wszyscy zasiadają do stołu: barszcz czerwony z uszkami, pierogi, gołąbki i oczywiście karp (jeśli tylko uda się go zdobyć), a także kompot z suszonych owoców, desery, ciasta i inne smakołyki.

Trudno nie cieszyć się zapachami makowca, piernika, drożdżówek z makiem czy babeczek wkładanych do piekarnika. Wieczór bez alkoholu i bez mięsa aż do północy, ale za to z posiłkiem rybnym (najlepiej z karpia), poprzedzony zupą (barszczem lub żurkiem) i pierogami. Następnie cała rodzina spotyka się po Pasterce, aby wspólnie śpiewać polskie kolędy. Następnego i kolejnego dnia, alkohol (wódka, piwo) i mięso (w szczególności gęsiną) powracają na stół: odtąd wszystko jest dozwolone, w nadmiarze! Cóż za piękna tradycja, która trwa nadal, jak za dawnych lat z naszymi rodzicami w czasie świąt Bożego Narodzenia! Nic tylko śpiewać! Pieśni, często pochodzenia ludowego, pierwotnie śpiewane przy narodzinach dziecka, szybko zaczęto kojarzyć z radosnym nadejściem Dzieciątka Jezus. Te piękne kolędy są tak często śpiewane, że znamy je prawie wszystkie. Kolędować można do 2 lutego (dzień Ofiarowania Pańskiego – przyniesienia Dzieciątka Jezus do Świątyni Jerozolimskiej), ale na ogół śpiewanie kolęd trwa do Święta Trzech Króli, w dniu 6 stycznia. Boże Narodzenie w Tinquex obchodzimy po polsku: zachowujemy kawałek Polski u siebie... Szczęśliwego Nowego Roku 2014!

Jean-Claude Kociotek

safka w muzeum		zagranie nie fair		istota sprawy	między zwrotnikami	sąsiad Nigerii		wymiary zewnętrzne	mądry w stosunku do głupiego	... Kipiel-Sztuka, aktorka		druga w greckim alfabecie		żądanie	budynek na działce
								czerwonka							
jaskra		Kurosawa		żydowska parafia								litera grecka		larum, pogotowie	
								filozoficzna rozprawa							
magiczne napoje	Stanisław, polski pisarz		przykry stan po przepiciu	ptak wodny							sala wykładowa				
								marka autobusów							
np. ke-nozoik				Heinz, skoczek narciarski							zielen w mieście				
bywały obłęznice								tytuł Gandhiego							

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy szarada.net

M Y C K A

T A R A S

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

szarada.netszarada.net

P A P L A

B A L O N

Metamorfoza bez anagramowania: Zadanie polega na przekształceniu wyrazu początkowego (wpisany na górze) w końcowy (wpisany na dole).

W każdym kroku przekształcenia należy zmienić dokładnie jedną literę, otrzymując rzeczownik w mianowniku liczby pojedynczej.

Nie wolno używać nazw własnych. Wszystkie użyte słowa są powszechnie znane. Aby rozwiązanie zostało uznane za prawidłowe, wszystkie użyte w nim wyrazy muszą być zawarte w słowniku języka polskiego PWN

L O T N I A

N O R M A

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

[] [] [] [] [] []

szarada.netszarada.net

C E N N I K

B I T K A

nazwisko Forresta	firciarz		mniejsze niż powiaty	głęboka dolina rzeczna		nie-skromny kurowa-ty		nastają na wiosnę		zbożowy Dyzmy	
				tworzywo przed-szkolaka		wydaje "Gazetę Wybor-cza"					
dzielnica Warszawy								pletwa ogono-wa statku		grecki bóg miłości	
kobieta				oszczep legioni- stów		Emil, cze- ski biegacz		porcja bzdur			
kieruje trans- portem										do uszczel- niania	
Castro, dyktator Kuby	Turner, piosen- karka							poemat epicki			
						angielskie stronnictwo					
dywan na ścianie	miasto we Wło- szech							Luba-szenko, reżyser	Jim z "The Doors"	wiele ich w lesie	najmłod-sza era geol.
						obok przysia- dów					
... Mater	zespół Kory			młody obok sarny							
				podnio-sły styl mowy		dawny serial o żrebaku					
pot. układy scalone	coś wspa- niałego		używa-na do holowa- nia		hrab-stwo koło Londynu		pomysł				
								niszczy ozon		litera grecka	dzieli się na gemy
klub z Manche- steru								między pozio- mem a pionem			
rywal Bakomy								dwie w aucie			
okrasa								panna z filmu A.Wajdy			

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy szarada.net

CZY WIESZ, ŻE...?

- Imię Sylwester wywodzi się od łacińskiego przydomka „silvestris”, oznaczającego „człowieka, który żyje w lesie”. Święty Sylwester, którego imię związane jest z nocą 31 grudnia, jest patronem zwierząt domowych.

- 1 stycznia jako pierwszy dzień roku obchodzony mógł być dopiero od 45 roku p.n.e, gdyż wcześniej nie było stycznia. Dopiero Juliusz Cezar wprowadził kalendarz juliański, wydłużając rok o dwa miesiące (styczeń i luty). Wcześniej Nowy Rok był celebrowany przez Rzymian 1 marca

Gelukkig Nieuwjaar!

NOWY ROK NA ŚWIECIE

* Według wschodniego kalendarza Chiński Nowy Rok przypada w pierwszą styczniową pełnię księżyca. Każdy rok przybiera nazwę jakiegoś zwierzęcia. Celebrowanie trwa 15 dni. Chiński Nowy Rok 2014 rozpocznie się 31 stycznia i będzie rokiem konia.

* W Hiszpanii nadejście Nowego Roku ogłasza dwanaście uderzeń dzwonu, które następują co sekundę tuż przed północą. Sylwestrowa tradycja Hiszpanów nakazuje zjedzenie 12 gron z kiści winogron za każdym gongiem. 12 gron oznacza dobrobyt przez 12 miesięcy w roku.

* W Wenezueli, Argentynie, Boliwii i Meksyku istnieje zwyczaj noszenia walizek wokół domu lub nawet na ulicy, aby zapewnić sobie rok obfitujący w podróże.

Prospero Año Nuevo!

UPIECZ TO Z MAMĄ LUB Z TATĄ

Składniki:
2 szklanki mąki tortowej
1/2 szklanki cukru pudru
2 łyżeczki przyprawy korzennej
1 łyżeczka sody
25 g drożdży
1 jajko
40 g masła
1 czubata łyżka miodu

Przygotowanie:
Do garnka wkładamy masło i miód, całość podgrzewamy ciągle mieszając aż do rozpuszczenia, następnie wkruszamy drożdże i mieszamy. Masę lekko studzimy. Mąkę łączymy z sodą, przyprawą korzenną, cukrem pudrem i mieszamy. Do mąki dodajemy jajko oraz przestudzoną masę i mieszamy, a następnie zagniatamy ciasto rękoma. Ciasto rozwałkowujemy na grubość 5-7 mm i foremkami wycinamy dowolne kształty. Pierniczki układamy na blasze i pieczemy 8-10 minut w piekarniku nagrzanym do temperatury 190 stopni. Pierniczki można posmarować rozbełtanym jajkiem. Po upieczeniu studzimy i dekorujemy wedle uznania cukrowymi ozdobami i lukrem.

Lukier: utrzeć 1 łyżkę mleka z 6 łyżkami cukru pudru. Lukier można zabarwić dowolnym barwnikiem spożywczym. Do lukru można dodać również kilka kropli aromatu np. cytrynowego.

Katarzyna Cukier
autorka bloga „Gotuj z Cukiereczkiem”
gotujzucukiereczkiem.blogspot.fr

*Einen Guten Rutsch
ins neue Jahr!*

ZAGADKI

1. Co to za żeberka przy ścianie wiszące,
co latem są zimne, a zimą gorące?
2. Ten śniegowy panicz
Garnek ma na głowie,
W miejscu nosa marchew,
Ulepił go człowiek!

Bonne Année!

PIĄTEK 03.01

06:10 Byłem wszędzie Olgierd Budrewicz **07:00** Nieustraszeni **07:30** Tajemnice Wiklinowej Zatoki **08:00** Pytanie na śniadanie w tym: Panorama 8:50 **10:45** Polonia w Komie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka Pomnik Historii **5** **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:50** Komisarz Alex **14:35** Zapiski Łazęgi Resko feleton **14:50** Mój pierwszy dzień **7** **15:25** Złotopolscy **850** **15:55** Disco Sylwester z Dwójką **16:55** Galeria 81 **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:45** Łamigłówka Pomnik Historii **17:55** Łaskowik & Malicki Niedziela Wieczór **18:50** Barwy szczęścia

SOBOTA 04.01

06:40 Złotopolscy **08:25** Liczbarskie Wieczory Humoru i Satyry **08:55** Polonia 24 **09:40** Złoga Eko II **10:05** Ciepło na lata **10:25** Bohdan Trzymaj się! **10:45** benefit Bohdana Łazuki **11:20** Węzy kwii **12:10** Łamigłówka konkurs **12:20** Pamiętaj o mnie **12:40** Bezpośrednie połączenie **13:30** Makłowicz w podróży **14:00** Koniec świata u Nowaków **15:05** Gry wojenne **15:50** Polonia w Komie **16:00** Kulturalni PL **17:00** Słownik polsko@polski **17:25** Łamigłówka konkurs **17:30** Telexpress **17:55** M jak miłość **18:50** Warsztat Koncert Gala PPA Wrocław cz 1

NIEDZIELA 05.01

06:05 Galeria **07:55** Sami swoi po latach 12 **08:20** Polacy tu i tam **08:50** Zapiski Łazęgi Resko **09:00** Łamigłówka konkurs **09:05** Trzy Szalone Zera **09:40** Ziamo **10:10** Czerdziestolatek dwadzieścia lat później **11:15** Pamiętaj o mnie **11:30** Saga rodów **11:50** Polonia w Komie **11:55** Między ziemią a niebem **12:00** Aniel Pański **12:10** Między ziemią a niebem **12:45** Pod Tatrami **13:00** Transmisja Mszy Świętej **14:20** Łaskowik & Malicki **15:20** Okrasa łamie przepisy **15:50** Alchemia zdrowia **16:05** Skarby prowincji **16:25** Dzika Polska

08:15 Jak się robi rewolucje **09:25** Chopin Pragnienie miłości fabularny Polska (2002) **11:35** Co mówią lekarze krótkometrażowy **12:15** Piątek z baletem Balet w trampkach „Opus Jazz” Jerome’a Robbinsa **12:25** Piątek z baletem Jerome Robbins: NY Export Opus **13:30** Chopin Pragnienie miłości **15:35** Teraz animacje! **15:40** Teraz animacje! Połączeni (Attached to you) **16:00** Studio Kultura **16:40** Kulturalnek **17:20** Jak się robi rewolucje **18:25** Ogłoszenie matrymonialne Polska **19:30** Wieczorynka Baśnie **20:25** Kino jest sztuką Goniec **22:05** Tygodnik Kulturalny **22:55** Mad Men

08:05 Prowokator **09:45** Wózek Polska **10:25** Dolny Śląsk Do zobaczenia **11:00** Kulturalnek „Nikt nie musi każdy chce” **11:35** Kulig program rozrywkowy **12:20** Dokument tygodnia Yes Meni naprawiają świat **14:00** Koncert życeń Anna Jantar **14:10** Koncert życeń **15:20** 3 x Konwicki Dolina Issy Polska **17:15** Sztuka czytania **17:50** Dolny Śląsk Do zobaczenia **18:30** Archiwum grozy **19:15** Klasyczne albumy rocka **20:25** Bilet do kina Życie **22:55** Gary Moore na Avo Session **00:05** Hala odlotów **01:00** Bilet do kina Życie na podsluchu

07:30 Dziennik telewizyjny - 3.01.1989 **08:05** Makłowicz w podróży - Podróż 28 Tunezja „Dzerba” **08:40** Ex Libris **09:00** Michał Strogow **10:10** Dzika Polska **10:50** Świat podróży według Ediego - Izrael **11:30** Pradawni bogowie **12:00** Było, nie minęło **12:35** Polska i świat z historią w tle **12:55** Szerokie tory **13:35** Spór o historię **14:15** Sprint przez historię Przemysław Babiara **14:50** Polska i świat z historią w tle **15:15** Cafe Historia - odc. 11 „Szpie-dzy: Hans Kloss - prawda a mił” **15:35** Ex Libris **15:55** Królowie mórz - Żeglarze znad Nilu **16:30** Encyklopedia II wojny światowej

07:25 Dziennik telewizyjny - 4.01.1987; **08:00** Sonda **08:40** Cafe Historia **09:00** Rzeka kłamstwa **10:45** Królowie mórz **11:30** Pradawni bogowie **12:05** Cudowne miejsca **12:40** Cudowne miejsca - Wielkie Sanktuaria Polski **13:20** Ginące cywilizacje **14:30** Wajrak na tropie **15:10** Dzieje Kultury Polskiej **16:10** Auto - Moto - Klub; magazyn motoryzacyjny **16:35** Flesz historii **17:00** Rzeka kłamstwa **18:30** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny - **19:45** Włóczęgi; komedia Polska **21:35** Ja jestem Żyd z „Wesela”

08:05 3 x Konwicki Dolina Issy **10:10** Przed maturą Polska **11:20** Dziewczyna i chłopak Polska **13:00** Co Ty wiesz o nauce? **13:20** Klasyczne albumy rocka Simply Red Stars **14:35** Hala odlotów **15:30** Kiri Te Kanawa koncert **16:35** Tygodnik Kulturalny **17:25** Niedziela z Robertem Więckiewiczem **20:20** Niedziela z Robertem Więckiewiczem Wymyk **21:55** Izrael Ziemia Obiecana Hebron moja ziemia **23:15** Teraz animacje! Szparag (Asparagus) animowany (1979) **23:45** Co Ty wiesz o nauce? **00:05** Kino nocne Granice miłości

07:25 Dziennik telewizyjny - 5.01.1988 **08:10** Strażnicy piątej ewangelii **09:15** Rzeka kłamstwa **10:50** Dzieje Kultury Polskiej - **11:55** Gdy świat się wali **12:55** Roztocze **13:35** Tętno pierwotnej puszczy **14:15** Wielka Gra **15:15** Włóczęgi **17:00** Rzeka kłamstwa **18:40** Kalendarium historyczne **19:10** Dziennik telewizyjny - 5.01.1988 **19:50** Na życzenie Widzów - Klamra **21:00** Złoto dezertów - txt. str. 777; komedia kraj prod.Polska (1998); reż.:Janusz Majewski **23:10** Na Południu **23:40** Cafe Historia

iTVN „Brygada antymafijna”

„Powrot idioty”

PONIEDZIAŁEK 06.01

06:10 Disco Sylwester z Dwójką **07:05** Nożem i widelcem **07:25** Znak Orła **08:00** Tygodnikpl **08:55** Swinging with Sinatra **09:45** Kulturalni PL **10:45** Polonia w Komie **11:00** Galeria 82 **12:11:25** Barwy szczęścia 987 **12** **11:50** Łamigłówka **11:55** Orszak Trzech Króli **13:30** Ranczo **14:25** Made in Poland **14:55** Opole na bis **15:20** Ostatnia akcja **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:40** Łamigłówka **17:40** Sami swoi po latach 12 **17:55** Makłowicz w podróży **18:25** Saga rodów **18:50** Barwy szczęścia

08:15 Kulturalnek „Nikt nie musi każdy chce” **08:50** Portrety Penderecki **10:00** Kot w Paryżu animowany **11:15** Aria Diva krótkometrażowy Polska Agnieszka Smoczyńska Gabriela Muskała Katarzyna Figura **12** **12:05** Okiem L U C a **12:20** Poniedziałek z piosenką Dorota Miśkiewicz i Kwadrofonik Lutosławski **13:30** Pianista **16:05** Hala odlotów **17:00** Portrety Penderecki Droga **18:10** Romans prowincjonalny Polska **19:30** Wieczorynka **20:20** Panorama kina światowego Motyl i skatander **22:15** Libera Przewodnik po sztuce **22:30** Noce czytanie w wannie

07:20 Był taki dzień **07:30** Dziennik telewizyjny - 6.01.1989 **08:05** Makłowicz w podróży **08:40** Polska i świat z historią w tle **09:00** Ogniem i mieczem **10:10** Wajrak na tropie **10:45** Zaproszenie - „Nudy Panie Rajco?” **11:20** Historia kołem się toczy **11:55** Było, nie minęło **12:25** Cafe Historia **12:45** Złoto dezertów komedia kraj prod.Polska (1998) **14:55** Polska i świat z historią w tle **15:25** Cafe Historia **15:40** Ex Libris **16:00** Byłem żołnierzem Wehrmachtu **16:25** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Ogniem i mieczem

WTOREK 07.01

06:55 Słownik polsko@polski **07:25** Banda Rudego **08:00** Pytanie na śniadanie **10:45** Polonia w Komie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Czas honoru **13:50** Dzika Polska Bóbr z Wami **14:20** Brat Hanki w Kanadzie **14:45** program rozrywkowy **15:50** Złotopolscy **16:20** Królowa brytyjskich szpitali **16:55** Galeria 83 **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Warsztat Koncert Gala **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Łalka Wspomnienia **19:45** Dobranocka

08:10 Zimo idź precz! **09:45** Śmierć jak kromka chleba Polska (1994) **12:00** Klasyczny wtorek Paavo Järvi dyryguje I Symfonią Schumanna **12:50** Skrzydła Polska (1972) :Krzysztof Wojciechowski **13:45** Śmierć jak kromka chleba.Polska (1994) **16:00** Tygodnik Kulturalny **17:00** Zimo idź precz! **18:35** Stracona noc Polska (1973) :Janusz Majewski Andrzej Łąpki Olgierd Łukaszewicz Alicja Jachiewicz Jan Nowicki Ryszard Kotys **19:30** Wieczorynka **20:25** Miesiąc z Anną Polony **22:40** Młoda Polska Kiedy ranne wstają zorze

07:20 Był taki dzień **07:30** Dziennik telewizyjny **08:10** Okrasa łamie przepisy **08:40** Cafe Historia **09:05** Ogniem i mieczem **10:05** Między rajem a ziemią **10:35** Zaproszenie **11:05** Polska i świat z historią w tle **11:30** Spór o historię **12:05** Było, nie minęło **12:35** Flesz historii **13:00** Trzej Królowie **13:50** Był taki ktoś **15:00** Polska i świat z historią w tle **15:20** Cafe Historia - Pomniki historii **15:40** Ex Libris **16:00** Oczywiste nieoczywiste **16:25** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Ogniem i mieczem **18:05** Kalendarium historyczne

ŚRODA 08.01

06:05 Świat się kręci **07:05** Ex Libris **07:25** Gruby **08:00** Pytanie na śniadanie **10:50** Polonia w Komie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria 84 **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Opowieści weekendowe **14:00** Nie ma jak Polska **14:30** Sztuka życia **14:55** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **15:30** Notacje Ewa Krasnodębska **15:50** Złotopolscy **16:15** Kocham Kino **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Bohdan Trzymaj się!

08:15 Studio Kultura David **10:10** Przepłyniesz rzekę Polska (1976) **11:40** Libera Przewodnik po sztuce (14) Władysław Hasiór feleton **11:50** Rockowe granie w śróde ABRADAB i GUTEK **13:10** Jej portret fabularny Polska (1974) **14:25** Przepłyniesz rzekę Polska (1976) **16:00** Dolny Śląsk Do zobaczenia Ulepiony z brązu **16:35** Co Ty wiesz o nauce? **17:00** Studio Kultura David chce odlecieć **17:05** Portrety David chce odlecieć **18:55** Mateo Falcone Polska **19:30** Wieczorynka **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Panorama kina

07:20 Był taki dzień **07:30** Dziennik telewizyjny **08:05** Makłowicz w podróży **08:40** Flesz historii **09:05** Ogniem i mieczem **10:10** Roztocze **10:50** Świat podróży według Ediego **11:25** Pradawni bogowie **12:05** Było, nie minęło **12:40** Polska i świat z historią w tle - Ostatnia Chopionka **13:05** Kochankowie Roku Tygrysa **15:00** Polska i świat z historią w tle **15:20** Cafe Historia **15:45** Ex Libris **16:00** Słowo daję **16:30** Encyklopedia II wojny światowej **17:05** Ogniem i mieczem **18:10** Kalendarium historyczne **18:35** Brat Maria

CZWARTEK 09.01

06:05 Świat się kręci **07:00** Sztuka życia **07:25** Gwiazdny Pirat **08:00** Pytanie na śniadanie **10:35** Polska i świat **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria 85 **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:45** Siostry **14:45** Życie zaczyna się od tańca **15:15** Ciepło na lata **15:35** Złotopolscy **16:00** Tygodnik Kulturalny **16:55** Galeria 85 **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:45** Łamigłówka **17:55** Kabaretowy Klub Dwójki **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka

08:00 Informacje kulturalne **08:25** Pierwsza pasja **09:40** Daleko od okna Polska **11:50** Dokumanim animowany Polska **12:15** Muzyka świata w czwartek Korzenie Europy Kapela ze wsi Warszawa w podróży **13:25** Informacje kulturalne informator kulturalny **13:50** Daleko od okna Polska **16:00** Miłosz w Petersburgu **16:35** Sztuka czytania **17:20** Pierwsza pasja **18:30** Błękitna strzala Polska **19:30** Wieczorynka **20:20** Hala odlotów **21:10** Mad Men s V 2/13 **22:15** Panorama kina polskiego Zabić Sekala **00:20** Hala odlotów **01:20** Kino nocne

07:20 Był taki dzień **07:30** Dziennik telewizyjny **08:05** Okrasa łamie przepisy **08:40** Polska i świat z historią w tle **09:00** Ogniem i mieczem **10:05** Tętno pierwotnej puszczy **10:45** Cudowne miejsca **11:25** Pradawni bogowie **12:00** Było, nie minęło **12:35** Ex Libris **12:55** Widowisko **13:25** Dwyżja marketing **13:55** Miasto kobiet **14:45** Polska i świat z historią w tle **15:05** Cafe Historia - Historia emancypacji **15:30** Cała prawda o... **16:30** Encyklopedia **17:00** Szpieczy w Warszawie **17:55** Kalendarium historyczne

PIĄTEK 03.01

06:00 Dziedzictwo del Monte **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa non stop **11:55** Na Wspólnej **12:20** X Factor **13:20** Odrobina Polski **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Ulice świata **15:55** Dziedzictwo del Monte **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital **18:10** Wawa non stop **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! Interwencyjny **20:05** Powrót idioty **21:45** Superwizjer **22:10** Brygada antymafijnokryminalny/Włochy **23:05** Czerwony Orzeł Hiszpania **00:00** Co za tydzień

SOBOTA 04.01

06:00 Pan i Pani House **06:25** Sól i Pieprz **06:55** Skarb bańń Czechy 2012 **08:30** Dzień dobry TVN **10:55** Maja w ogrodzieogrodniczy **11:20** Co za tydzień **11:45** Pascal po polskukulinarzy **12:20** Jazda / nie! **12:45** Medycyna z kuchni **13:05** Powrót idioty **14:45** Top Model Zostań modelką **15:30** Ugotowani **16:15** X Factor **17:20** Kobieta na krańcu świata **17:45** Sablewskiej sposób na modę **18:20** Wiem co jem **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! Interwencyjny **20:00** You can dance Po prostu tańcz! **20:45** You can dance Po prostu tańcz! **21:35** Gol **23:10** Detektyw Nero Wolfe kryminalny/Włochy

NIEDZIELA 05.01

06:00 Wiem co jem **06:35** Kobieta na krańcu świata **07:05** Sablewskiej sposób na modę **07:40** Ugotowani **08:30** Dzień dobry TVN **10:55** You can dance Po prostu tańcz! **11:45** You can dance Po prostu tańcz! **12:35** Sól i Pieprz **13:05** Wiem co jem i wiem co kupuję **13:45** Prawo i medycyna II Australia **14:40** Czerwony Orzeł Hiszpania **15:35** Na Wspólnej **16:05** Polish Street Art **17:05** Ekomaniaż w kuchni **17:30** Jasiency Wróg publiczny **18:20** Automaniak **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! Interwencyjny **20:00** W roli głównej Danuta Stenka **20:25** Ugotowani

FOTONEGATYV I

FOTONEGATYV I

„Powrót idioty”

PONIEDZIAŁEK 06.01

06:00 Dziedzictwo del Monte **06:50** Medycyna z kuchni Australia **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa non stop **11:55** Ulice świata **12:20** Automaniak **12:55** Pascal po polskukulinarzy **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **14:30** Serwis pogodowy Europa **14:32** Serwis pogodowy Świat **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** SOS Uroda **15:55** Dziedzictwo del Monte **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Pasteur rodzinny **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! Interwencyjny **20:05** Finał Plebiscytów Męska Rzecz i Kobieta Roku 2013

WTOREK 07.01

06:00 Dziedzictwo del Monte **06:50** Co za tydzień **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Finał Plebiscytów Męska Rzecz i Kobieta Roku 2013 wydarzenie specjalne **11:55** SOS Uroda **12:20** Top Model Zostań modelką **13:05** Ekomaniaż w kuchni **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Zawody **15:55** Dziedzictwo del Monte **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa non stop **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! Interwencyjny **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi **20:55** Selekcja 2013 **21:20** Życie bez wstydu

ŚRODA 08.01

06:00 Dziedzictwo del Monte **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa non stop **11:55** Na Wspólnej **12:20** Zawody **12:45** W roli głównej Danuta Stenka **13:05** Selekcja 2013 **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Kobieta na krańcu świata **15:55** Dziedzictwo del Monte **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa non stop **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! Interwencyjny **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi **20:55** Projekt Tysiąc **21:20** Kocham Enter **22:05** Miasto Kobiety

CZWARTEK 09.01

06:00 Dziedzictwo del Monte **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa non stop **11:55** Na Wspólnej **12:20** Kocham Enter **13:05** Kobieta na krańcu świata **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Pan i Pani House **15:55** Dziedzictwo del Monte **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa non stop **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! Interwencyjny **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi **20:55** Top wings **21:20** X Factor **22:25** W roli głównej Danuta Stenka **22:50** Automaniak **23:30** Jasiency Wróg publiczny

HOROSKOP 18 KLEJNOTÓW

Sprawdź, którym klejnotem jesteś

TURKUS 2.02.-21.02.

Zgodny, życzliwy, ma duże poczucie sprawiedliwości. Szybko zjednuje sobie otoczenie. Niezawodny w przyjaźni.

ONYKS 22.02.-13.03.

Nie ma zbyt silnego charakteru ani wytrwałości w dążeniu do obranych celów. Niestaly, można nim dość łatwo manipulować.

DIAMENT 14.03.-2.04.

Obdarzony niezwykłą wytrwałością, energią i silną wolą. Uparty, przekorny, nie łatwo nim kierować. Urodzony wojownik.

RUBIN 3.04.-22.04.

Silny, zdecydowany i uparty. Dąży do celu za wszelką cenę. Lubi rządzić i mieć poczucie władzy nad innymi. Praktyczny i zaradny.

SZAFIR 23.04.-12.05.

Cechuje go rozsądek, roztropność, życiowa mądrość. Pracowity i wytrwały, zwykle osiąga to, na czym mu zależy.

AGAT 13.05.-1.06.

Zdolny i inteligentny. Obdarzony zmysłem estetycznym, chętnie otacza się pięknymi przedmiotami. Bywa lekkomyślny i zmienny.

CHALCEDON 2.06.-21.06.

Pełen entuzjazmu, społecznik. Szybko angażuje się w różne akcje charytatywne. Do każdego wyciągnie pomocną dłoń.

SELENIT 22.06.-11.07.

Spokojny, łagodny, pełen uroku. Nie dąży do sławy, nie lubi brylować w towarzystwie. Ceni sobie takt, dobre manieri.

SZMARAGD 12.07.-31.07.

Życzliwy i bezinteresowny, obdarzony niespożytą energią i wieloma nietuzinkowymi pomysłami.

Talentowany i towarzyski.

TOPAZ 1.08.-20.08.

Ceni w życiu komfort. Lubi się modnie i elegancko ubierać, chętnie otacza się pięknymi przedmiotami. Wytrwały w dążeniu do celu.

JADEIT 21.08.-9.09.

Zręczny dyplomata i przebiegły strateg. Egoista, który najlepiej dba o własne interesy. Nie przyznaje się do porażek.

KARNEOL 10.09.-29.09.

Pogodny, rozsądny, obdarzony licznymi talentami i artystycznym zmysłem. Potrafi świetnie omijać trudności życiowe. Towarzyski, ma wielu przyjaciół.

LAZURYT 30.09.-19.10.

Zgodny, życzliwy, ale też egocentryczny i pewny siebie. Esteta, który kocha sztukę: muzykę, malarstwo, poezję.

OPAL 20.10.-8.11.

Zdecydowany, odważny, potrafi walczyć o swoje. Nie znosi sprzeciwu. Jeśli czegoś pragnie, zdobędzie to choćby siłą.

AKWAMARYNA 9.11.-28.11.

Uprzejmy, życzliwy, dla obserwatorów stanowi nie lada zagadkę. Kieruje się głównie uczuciami. Nie jest materialistą.

KORAL 29.11.-18.12.

Śmiały, pełen werwy. Szybko podejmuje decyzje i często ma z tego powodu kłopoty. Nie przywiązuje się do ludzi ani miejsc.

AMETYST 19.12.-7.01.

Nie brakuje mu zdrowego rozsądku. Energiczny, pracowity, wzbudza zaufanie. Potrafi być apodyktyczny i narzucać swoją wolę.

MALACHIT 8.01.-1.02.

Wyjątkowo łagodny i spokojny. Poważnie podchodzi do życia. Można na nim polegać.

Wróżka Henry

tarot, runy, talizmany runiczne, numerologia, horoskopy partnerskie

tel. + 32 0496 41 22 40, e-mail: henryka.lorenc@wp.pl

Podhalański zapiekaniec

Nieoczekiwane połączenie smaków zaowocowało lekkim, zimowym deserem, skąpanym w migdałowych płatkach, przywodzącym na myśl domowe ciepło.

Składniki:

175 g makaronu świderki	40 g płatków migdałowych
225 g sera wiejskiego	4 łyżki masła
11 g twarogu śmietankowego	30 g bułki tartej
125 g śmietany 18%	masło do wysmarowania formy
2 jajka	cukier puder do oprószenia
2 łyżki cukru waniliowego	mandarynki do podania
4 łyżki cukru	listki mięty do dekoracji

Przygotowanie:

Makaron gotujemy wg przepisu na opakowaniu. Formę smarujemy dość obficie masłem. Ugotowany makaron układamy w formie. Rodzynki zalewamy wrzątkiem, zostawiamy na 3 minuty i odcedzamy. Do miski wkładamy twaróg i serek wiejski. Chwilę miksujemy, następnie, nie przerywając miksowania, wspanujemy cukier i cukier waniliowy. Dodajemy jajka, śmietanę, cynamon i dokładnie miksujemy. Do masy dodajemy rodzynki i całość wlewamy na makaron.

Na patelni rozpuszczamy masło, wspanujemy płatki i prażymy 2 minuty. Zdejmujemy z ognia, dodajemy bułkę tartą i dokładnie mieszamy. Tak przygotowaną posypkę wykładamy na wierzch formy. Całość zapiekamy około 35 minut w temperaturze 180 stopni. Zapiekanek po upieczeniu należy trochę wystudzić, żeby dobrze się kroił. Smakuje wysmienicie na ciepło i na zimno. Życze smacznego!

Katarzyna Cukier

autorka bloga „Gotuj z Cukiereczkiem”
gotujzucukiereczkiem.blogspot.fr

PIĄTEK 10.01

06:10 Świat się kręci **07:00** Serce Łodzi **07:30** Tajemnice Wiklinowej Zatok **08:00** Pytanie na śniadanie **11:40** Galeria 86 **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:50** Komisarz Alex **14:35** Zapiski Łęczaj Pięta **14:50** Mój pierwszy dzień 7 **15:25** Złotopolscy **16:00** Hala odlotów **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Laskowik & Malicki **18:50** Barwy szczęścia **19:20** Słownik polsko@polski **19:50** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:30** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Na dobre i na złe **21:45** Polonia w Komie

SOBOTA 11.01

06:40 Złotopolscy **08:25** program rozrywkowy **08:55** Polonia 24 **09:40** Zaboga Eko II **10:05** Ciepło na lata **10:25** Świat się kręci widowsko publicystyczne **11:20** Więzy krwi **12:10** Łamigłówka konkurs **12:20** Pamiętaj o mnie **12:40** Ojciec Mateusz **13:30** Makłowicz w podróży **14:00** Na dobre i na złe **15:05** Gry wojenne **15:50** Polonia w Komie **16:00** Kulturalni PL **17:00** Słownik polsko@polski **17:25** Łamigłówka konkurs **17:30** Telexpress **17:55** M jak miłość **18:50** Warsztat Koncert Gala **19:45** Dobranocka Kulfon **20:00** Wiadomości

NIEDZIELA 12.01

06:20 Galeria **08:15** Polacy tu i tam **08:45** XXII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **09:20** Łamigłówka **09:30** Trzy Szalone Zera **10:05** Ziarno **10:35** XXII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **11:20** Pamiętaj o mnie **11:35** Saga rodów **11:55** Między ziemią a niebem **12:00** Aniol Pański **12:10** Między ziemią a niebem **12:45** Pod Tatrami **13:00** Transmisja Mszy Świętej **14:20** Opole na bis **15:15** XXII Finał **16:25** Dzika Polska **16:55** Okrasa lamie przepisy **17:25** Łamigłówka **17:30** Telexpress **17:50** M jak miłość **19:10** Dobranocka

08:15 Miasto Romów **09:30** Rysa Polska **11:05** Mała sprawa Polska (1975) **12:00** Piątek z baletem Siddhartha **13:55** Rysa Polska **15:30** Teraz animacje! Jam Session animowany **15:35** Teraz animacje! **16:00** Vacat ewant Studio Kultura Rozmowy **16:40** Kulturalnek „Nikt nie musi każdy chce” (6) **17:20** Miasto Romów **18:35** Mała sprawa Polska **19:30** Wieczorynka **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Kino jest sztuką Misja kadrowego **22:10** Tygodnik Kulturalny **23:05** Mad Men **00:05** Młoda Kultura Monika Borzym koncert **01:10** Informacje kulturalne **01:30** Kino jest sztuką Misja kadrowego

08:00 Informacje kulturalne informator kulturalny **08:25** Karczna na bagnach fabularny Polska **09:40** Radoski animowany **10:00** Informacje kulturalne **10:25** Dolny Śląsk Do zobaczenia **11:00** Kulturalnek **11:35** Czarna sukienka Polska **12:35** Dokument tygodnia Jason Becker **14:20** Koncert życzeń Petula Clark **14:30** Koncert życzeń Gwiazdy Sopotu **15:15** Koncert życzeń Petula Clark **15:35** 3 x Konwicky Jak daleko stąd jak blisko Polska **17:15** Sztuka czytania **17:50** Dolny Śląsk **18:30** Archiwum grozy Szach i mat! **19:15** Klasyczne albumy rocka

08:00 Informacje kulturalne **08:25** 3 x Konwicky Jak daleko stąd jak blisko Polska **10:10** Informacje kulturalne **10:30** Ucieczka z kina „Wolność” **12:05** W domu Polska **13:00** Co Ty wiesz o nauce? **13:20** Klasyczne albumy rocka **14:30** Hala odlotów **15:25** Jose Carreras Pieśni **16:30** Tygodnik Kulturalny **17:25** Niedziela z Beata Tyszkiewicz **18:25** Niedziela z Beata Tyszkiewicz **20:50** Million Dollar Hotel **23:00** Izrael Ziemia Obiecana Zatrzymane w kadrze **00:10** Teraz animacje! Ulica radości animowany **00:40** Co Ty wiesz o nauce?

07:20 Był taki dzień **07:30** Dziennik telewizyjny **08:10** Makłowicz w podróży **08:40** Ex Libris **09:00** Szpiedzy w Warszawie **10:00** Dzika Polska **10:35** Ziemia nieznana **11:05** Polska i świat z historią w tle **11:30** Pradawni bogowie **12:05** Było, nie minęło **12:35** Polska i świat z historią w tle **12:55** Szerokie tory **13:35** Spór o historię **14:15** Sprint przez historię **14:50** Polska i świat z historią w tle **15:10** Cafe Historia **15:35** Ex Libris **15:55** Królowie mórz **16:30** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Szpiedzy w Warszawie - o **17:55** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny

07:20 Był taki dzień **07:30** Dziennik telewizyjny **08:05** Sonda - Klinika zwierząt **08:40** Cafe Historia **09:00** Rzeka kłamstwa **10:40** Królowie mórz **11:20** Pradawni bogowie **11:50** Radio Wolności - Radio Wolności **12:25** Cudowne miejsca **13:00** Cudowne miejsca **13:35** Ginące cywilizacje **14:40** Wajrak na tropie **15:15** Dzieje Kultury Polskiej **16:20** Historia kołem się toczy **17:05** Rzeka kłamstwa **18:35** Kalendarium historyczne **19:15** Dziennik telewizyjny - **19:50** Za winy nieopiecznione **21:40** Po co ci te chłopy?

07:20 Był taki dzień **07:30** Dziennik telewizyjny **08:10** Był wśród nas... **09:00** Rzeka kłamstwa **10:40** Dzieje Kultury Polskiej **11:45** Gdy świat się wali **12:50** Podlaski Przełom Bugu **13:35** Tętno pierwotnej puszczy **14:10** Wielka Gra **15:15** Za winy nieopiecznione **17:00** Rzeka kłamstwa **18:40** Kalendarium historyczne **19:15** Dziennik telewizyjny **19:50** Na życzenie Widzów - Śladami złotego; **21:00** Limuzyna Daimler **22:50** Podróż sentymentalna **23:30** Podróż sentymentalnej ciąg dalszy **24:00** Tajemnica twierdzy szifrów

iTVN „Klerycy”

PONIEDZIAŁEK 13.01

06:10 program rozrywkowy **07:05** Nożem i widelcem **07:25** Znak **08:00** Pytanie na śniadanie **10:45** Tygodnik PL **11:40** Galeria **12:00** Barwy **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Ranczo **13:45** Made in Poland **14:20** Kulturalni PL **15:20** Nasza armia! **15:50** Złotopolscy **16:20** Jak to działa **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Makłowicz w podróży **18:25** Saga rodów **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Cafe Historia **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:40** Pogoda

08:10 Kulturalnek **08:45** Portrety Tata z za żelaznej kurtyny **09:55** Filmy z audiodeskrepcją Ciemnego pokoju nie trzeba się bać **10:30** Jak to jest być moją matką **11:10** Wolna sobota 37' **12:00** Poniedziałek z piosenką **13:15** Ciemnego pokoju nie trzeba się bać **13:50** Filmy z audiodeskrepcją Jak to jest być moją matką **14:35** Światła o zmierzchu **16:00** Hala odlotów **17:00** Portrety Tata z za żelaznej kurtyny **18:15** Zmartwychwstanie Jana Wióro **19:30** Wieczorynka Karypel kontra Groszki

07:30 Dziennik telewizyjny **08:05** Makłowicz w podróży **08:40** Polska i świat z historią w tle **09:00** Szpiedzy w Warszawie **10:00** Wajrak na tropie **10:30** Polska i świat z historią w tle **10:55** Zaproszenie **11:25** Historia kołem się toczy **12:05** Było, nie minęło **12:35** Cafe Historia **13:00** Limuzyna Daimler **14:45** Polska i świat z historią w tle **15:10** Cafe Historia **15:30** Ex Libris **15:50** Byłem żołnierzem Wehrmachtu **16:20** Encyklopedia **17:00** Szpiedzy w Warszawie **17:55** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny

WTOREK 14.01

06:05 Świat się kręci **06:55** Słownik polsko@polski **07:25** Banda Rudęgo Pajka **08:00** Pytanie na śniadanie **10:30** Cafe Historia **10:45** Polonia w Komie **11:00** Polonia **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Czas honoru **13:50** Dzika Polska **14:30** TOMASZ LIS NA ŻYWO **15:30** Informacje kulturalne **15:50** Złotopolscy **16:20** Fascynujące Śląskie **16:55** Galeria 88 12 **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka

08:00 Informacje kulturalne **08:20** Listy z Katynia 15 **08:50** Grający z talerza (Grający z talerza) 103' Polska (1995) **10:50** Ten który przyszedł **11:45** Klasyczny wtorek Paavo Järvi dyryguje II Symfonią Schumanna **12:45** Informacje kulturalne informator kulturalny **13:10** Grający z talerza (Grający z talerza) **15:10** Ten który przyszedł 38' **16:00** Tygodnik Kulturalny (powt z pt) **17:00** Listy z Katynia 15' Andrzej Czamecki 12 **17:30** Chlew (Porcile) 93' Pier Paolo Pasolini JeanPierre Leaud Alberto Lionello Ugo Tognazzi Margarita Lozano

07:30 Dziennik telewizyjny **08:05** Okrasa lamie przepisy **08:40** Cafe Historia **09:05** Szpiedzy w Warszawie **10:00** Między rajem a ziemią **10:40** Zaproszenie **11:05** Miejsce z historią **11:20** Spór o historię **11:55** Było, nie minęło **12:30** Flesz historii **12:55** Papierowy żołnierz **15:05** Polska i świat z historią w tle **15:25** Cafe Historia - Epoka Gierka **15:45** Ex Libris **16:00** Oczywiste nieoczywiste - Kultura Niemców **16:35** Encyklopedia **17:00** Szpiedzy w Warszawie **17:55** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny

ŚRODA 15.01

06:05 Świat się kręci **07:05** Ex Libris **07:25** Ucieczka - wyjeżdża **08:00** Pytanie na śniadanie **10:45** Polonia w Komie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości; STEREO **12:50** Głęboka woda **13:50** Paszporty Polityki **15:00** Po prostu **15:35** Notacje **15:55** Złotopolscy **16:25** Sztuka życia **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Tych lat nie odda nikt **18:35** Notacje **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Wilnoteka; magazyn

08:15 Portrety **09:20** Pajęczarki komedia kraj prod. Polska **11:15** Prawdziwie magiczny sklep **1:45** Libera **12:00** Rockowe granie w środę - INDIOS BRAVOS; koncert **13:20** Pajęczarki **15:15** Prawdziwie magiczny sklep **16:00** Dolny Śląsk. Do zobaczenia - Partytura na wszystkich; cykl reportaży; **16:30** Co Ty wiesz o nauce? rozmowa; **17:00** Portrety **18:05** Córka albo syn **19:30** Wieczorynka - Karypel kontra Groszki - odc. 6 - Sójka psujka; serial animowany **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Panorama kina polskiego - Erratum

07:30 Dziennik telewizyjny **08:05** Makłowicz w podróży **08:40** Flesz historii **09:05** Szpiedzy w Warszawie **10:00** Podlaski Przełom Bugu **10:40** Świat podróży według Ediego - Indie **11:15** Przełomowe dni **11:50** Kalendarium historyczne **12:20** Było, nie minęło **12:50** Polska i świat z historią w tle **13:15** Umarłem, aby żyć **15:00** Polska i świat z historią w tle **15:25** Cafe Historia - Białe kruki na aukcji **15:45** Kronikarz czasu wojny **16:35** Encyklopedia **17:00** Komandoria **18:00** Kalendarium historyczne

CZWARTEK 16.01

06:05 Świat się kręci **07:00** Sztuka życia **07:25** Gwiazdny Pirat - **08:00** Pytanie na śniadanie **10:35** Polska i świat z historią w tle - To trzeba utwalić **10:50** Polonia w Komie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:45** Słosty **14:45** Życie zaczyna się od tańca **15:15** Ciepło na lata - Jak zbudować tani dom? **15:35** Złotopolscy **16:00** Tygodnik Kulturalny **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Telexpress **17:45** Łamigłówka **17:55** Kabaretowy Klub Dwójki

08:00 Informacje kulturalne **08:20** Nie - spokojna starość **09:05** Legenda Tatr **11:10** Słodkie oczy **12:25** Muzyka świata w czwartek **13:30** Informacje kulturalne **13:55** Legenda Tatr **16:00** W.S. Merwin **16:35** Sztuka czytania **17:10** Nie - spokojna starość **17:50** Mistrz **19:30** Wieczorynka - Karypel kontra Groszki **19:50** Wieczorynka - Szalony **20:20** Hala odlotów (s. II, odc. 18) **21:10** Mad Men s. V - odc. 3/13 **22:15** Panorama kina polskiego **00:10** Hala odlotów (s. II, odc. 18) **01:10** Kino nocne - Skowyt (Howl) 80'; dramat kraj prod.USA

07:30 Dziennik telewizyjny **08:15** Okrasa lamie przepisy **08:50** Notacje **09:05** Komandoria **10:05** Tętno pierwotnej puszczy **10:45** Cudowne miejsca **11:25** Przełomowe dni **12:00** Było, nie minęło **12:30** Ex Libris **12:50** Śladami złotego **13:50** Polacy **14:50** Polska i świat z historią w tle **15:10** Cafe Historia **15:35** Cała prawda o... **16:30** Encyklopedia **17:00** Komandoria **18:10** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny **19:55** Przełomowe dni **20:30** Było, nie minęło - kronika zwiadowców

PIĄTEK 10.01
06:00 Dziedzictwo del Monte **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa non stop **11:55** Na Wspólnej **12:20** X Factor **13:20** Odrobina Polski **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **4:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Ulice Świata **15:55** Dziedzictwo del Monte **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa non stop **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Niewierne gry **21:40** Superwizjer **22:05** Brygada antymafijna **23:00** Czerwony Orzeł Hiszpania **23:55** Co za tydzień **00:20** Dziedzictwo del Monte **01:10** Rozmowy w toku

SOBOTA 11.01
06:00 Pan i Pani House **06:25** Sól i Pieprz **06:55** Automaniak **07:35** Projekt Tyszką **08:00** Top wings **08:30** Dzień dobry TVN **10:55** Maja w ogrodzieogrodniczy **11:20** Co za tydzień **11:45** Pascal po polskukulinary **12:20** Jak to jest złowione? **12:45** Medycyna z kuchni Australia **13:10** Niewierne gry **15:30** Ugotowani **16:15** X Factor **17:20** Kobieta na krańcu świata **17:45** Sablewskiej sposób na modę **18:20** Wiem co jem i wiem co kupuję **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! Interwencyjny **20:00** You can dance Po prostu tańcz! **20:50** You can dance Po prostu tańcz! **22:15** Kiedy przychodzi strach kryminalny

NIEDZIELA 12.01
06:00 Wiem co jem i wiem co kupuję **06:35** Kobieta na krańcu świata **07:05** Sablewskiej sposób na modę **07:40** Ugotowani **08:30** Dzień dobry TVN **10:55** You can dance Po prostu tańcz! **11:45** You can dance Po prostu tańcz! **13:10** Sól i Pieprz **13:45** Prawo i medycyna II Australia **14:45** Kod szczęścia **15:10** Kod szczęścia **15:35** Na Wspólnej Omnibus **16:45** Co za tydzień **17:05** Ekomaniak w kuchni **17:30** Jasienicy Tajny współpracownik: żona **18:20** Automaniak **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! **20:00** W roli głównej Martyna Wojciechowska **20:25** Ugotowani **21:10** Darny z jednej tali

iTVN „W roli głównej”

foto: iTVN / Cezary Prowanski

PONIEDZIAŁEK 13.01
06:00 Dziedzictwo del Monte **06:50** Medycyna z kuchni Australia **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa non stop **11:55** Ulice Świata **12:20** Automaniak **12:55** Pascal po polskukulinary **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** SOS Uroda **15:55** Dziedzictwo del Monte **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa non stop **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! Interwencyjny **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi **20:55** Kobieta na krańcu świata **21:20** Top Model Zostań modelką **22:05** Klency

WTOREK 14.01
06:00 Dziedzictwo del Monte **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa non stop **11:55** Na Wspólnej **12:20** Top Model Zostań modelką **13:05** Ekomaniak w kuchni **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Zawody **15:55** Dziedzictwo del Monte **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa non stop **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! Interwencyjny **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi **20:55** Selekcja 2013 **21:20** Życie bez wstydu **22:05** Kuba Wojewódzki **22:50** Jak to jest złowione?

ŚRODA 15.01
06:00 Dziedzictwo del Monte **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa non stop **11:55** Na Wspólnej **12:20** Projekt Tyszką **12:45** W roli głównej Martyna Wojciechowska **13:05** Selekcja 2013 **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Kobieta na krańcu świata **15:55** Dziedzictwo del Monte **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa non stop **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! Interwencyjny **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi **20:55** Projekt Tyszką **21:20** Kocham Enter

CZWARTEK 16.01
06:00 Dziedzictwo del Monte **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa non stop **11:55** Na Wspólnej **12:20** Kocham Enter **13:05** Kobieta na krańcu świata **13:30** Pan i pani Pells **14:25** Serwis pogodowy **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Pan i Pani House **15:55** Dziedzictwo del Monte **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa non stop **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! Interwencyjny **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi **20:55** Top wings **21:20** X Factor **22:50** Automaniak **23:30** Jasienicy Tajny współpracownik

OGŁOSZENIA

DAM PRACĘ

- Praca w pracowni biżuterii

Poszukujemy osób uzdolnionych manualnie do pracowni kreacji i wyrobu biżuterii. Praca od zaraz. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny: 01 42 71 84 80 lub mailowy: magic@magicparis.fr.

Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży

„Vector Polonii” ogłasza rekrutację na stanowisko: Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży!

Zakres obowiązków:

- Dbanie o dobry wizerunek periodyku
- Pozyskiwanie reklamodawców, odbiorców prenumerat
- Nawiązywanie oraz podtrzymywanie relacji z klientami
- Realizacja planów sprzedaży w oparciu o wyznaczone cele

Profil kandydata:

- Doświadczenie w sprzedaży i obsłudze klienta
- Dobra znajomość języka francuskiego (każdy dodatkowy język będzie atutem)
- Doskonale umiejętności komunikacyjne i negocjacyjne
- Znajomość środowisk polonijnych (mile widziana)
- Inicjatywa, energia, zapał do pracy
- Dynamizm i zaangażowanie
- Prawo jazdy kat. B

Informacje praktyczne:

- Miejsce pracy: Paryż, Francja
- Data objęcia stanowiska: od zaraz

Zgłoszenia (CV + list motywacyjny w języku polskim) prosimy wysłać do 10.01.2014 na adres: photo@roidore.com z dopiskiem „Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży”.

Praktyki w księgarni/antykwariacie w Paryżu:

Księgarnia o charakterze antykwarycznym w Paryżu poszukuje osoby zainteresowanej odbyciem praktyki/stażu.

Zakres obowiązków:

- Pomoc w prowadzeniu kartoteki książek
- Prowadzenie korespondencji - udzielanie informacji o dostępnych publikacjach oraz wysyłka katalogów
- Realizacja powierzonych zadań związanych z codziennym funkcjonowaniem księgarni

Profil kandydata:

- Absolwent/ka lub student/ka kierunku: bibliotekoznawstwo, polonistyka (mile widziane)
- Osoba dobrze zorganizowana, samodzielna i rzetelna, władająca j. francuskim w stopniu dobrym (znajomość każdego kolejnego języka będzie atutem)

Oferujemy:

- Elastyczne godziny pracy w przyjaznej atmosferze
- Współpraca zakończy się wystawieniem potwierdzenia odbycia praktyk i/lub listu referencyjnego.

Informacje praktyczne:

- Praktyki bezpłatne
 - Miejsce: Paryż
 - Termin rozpoczęcia i czas trwania współpracy: od zaraz/ok. 3 razy w tyg. przez min. 2 mies.
- Aplikacje zawierające CV i list motywacyjny proszę przesyłać do 10.01.2014 na adres: photo@roidore.com z dopiskiem „Praktyki/staż w księgarni”.

SPRZEDAM

- Fotelik samochodowy marki Peg Perego. Odpowiedni dla dzieci o wadze do 10 kg. Stan bardzo dobry. Cena 50 €
 - Nosidełko dla niemowląt marki Baby Bjorn. Model Baby Carrier Active. Dla dzieci od 3,5 do 12 kg. Stan dobry. Cena 55 €
 - Łóżeczko turystyczne dla dzieci marki BabiDéal. Stan bardzo dobry. Cena 20 €
- Odbiór we własnym zakresie w Vincennes (94300). Tel: 06 21 84 71 63.

Cennik ogłoszeń:

Ogłoszenia drobne do 10 słów – 8 €, każde kolejne słowo – 0,50 €.
 Zniżka od trzeciej emisji ogłoszenia.

Ogłoszenia „dam prace/szukam pracy” – bezpłatne

Prosimy o przesyłanie ogłoszeń na adres: redakcja@vectorpolonii.com

Reklama: cena w zależności od wielkości i ilości emisji.

Cennik w siedzibie Redakcji: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż.

KUPUJESZ, SPRZEDAJESZ, POSZUKUJESZ?

Gorąco zachęcamy do zamieszczania bezpłatnych ogłoszeń na naszym portalu internetowym, w zakładce OGŁOSZENIA
www.vectropolonii.com

Banery, tablice PCV,
plakaty, naklejki,
folie reklamowe na okna,
ulotki oraz wszelkie wydruki.

Zapraszamy!
contact@qwark.fr

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA OŚWIETLENIA I NAGŁOŚNIENIA

STAGE SOUND LIGHT

**POKAZY I EVENTY, WYNAJEM SCENY
POMOC W ORGANIZACJI I REALIZACJI KONCERTÓW
NA TERENIE BELGII, HOLANDII i FRANCJI**
KONTAKT: 0032485753214,
e-mail: analog.stagetechnic@gmail.com

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę
(roczną, półroczną lub kwartalną)

Adres e-mail

Wybierz okres prenumeraty

Adres

WYBIERZ RODZAJ PŁATNOŚCI!
PŁATNOŚĆ CZEKIEM BANKOWYM, PRZELEWEM,
OSOBIŚCIE W REDAKCJI

Dane do przelewu bankowego:
ROI DORE, 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris.

Prenumerata Francja:
konto BNP Paribas
RIB: 30004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:
IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPOP
Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE
prosimy kierować na adres redakcji:
ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,
obsługa abonentów:
09 62 62 77 86 / prenumerata@vectropolonii.com

Prenumerata promocyjna w cenie 2€ za 100-stronicowe
pismo – Angora wraz z Vectorem Polonii.
Można zamawiać prenumeratę kwartalną (26€),
półroczną (52€) lub roczną (104€).

PRENUMERATA

Kalendarium wydarzeń polonijnych

1 STYCZNIA: Premiera we francuskich kinach filmu *W imię... w reż. Małgorzaty Szumowskiej* (tytuł fr.: *Aime et fais ce que tu veux*). W roli głównej wystąpił Andrzej Chyra, partnerują mu m.in. Mateusz Kościukiewicz, Maja Ostaszewska, Maria Maj, Łukasz Simlat. Światowa premiera filmu odbyła się na 63. MFF w Berlinie, gdzie *W imię...* otrzymało Teddy Awarda. Nowy obraz Małgorzaty Szumowskiej został również doceniony m.in. na festiwalu w Dortmundzie (Grand Prix), w Mediolanie oraz na Nyskim Festiwalu Filmowym, gdzie zdobył główną nagrodę;

4 STYCZNIA, godz. 20.00: **Polski zespół Trebunie Tutki wystąpi na jednej scenie wraz jamajskim Twinkle Brothers,** w wyjątkowy sposób łąząc reg-

Trebunie-Tutki & Twinkle Brothers

gae i dub z muzyką Podhala. Współpraca obu zespołów trwa już ponad 20 lat, a jej owocem są trzy płyty długogrające i wspólne koncerty. W Paryżu wystąpią po raz pierwszy. (Cabaret Sauvage: Parc de la Villette, 211 Avenue Jean Jaurès, 75019 Paryż);

DO 5 STYCZNIA: Wystawa malarstwa Rosy Skop *Plantes et Papillons*. Wstęp wolny, w godz. 10.30-17.00. (Maison du Parc et du Bois: Parc Floral de Paris, Bois de Vincennes);

DO 5 STYCZNIA: Wystawa *Szopki Krakowskie* z Muzeum Etnograficznego w Krakowie zorganizowana przez Stowarzyszenie France-Pologne Côte d'Opale. Podziwiać można 28 Szopek Krakowskich różnej wielkości i inne eksponaty muzealne: skrzynie, lajkoniki, ubiory, lalki, zdjęcia. Informacje pod numerem 06 76 49 24 01. (Palais des Congrès: Place de l'Hermitage, 62520 Le Touquet);

10 STYCZNIA, od godz. 18.00: **Licytacja WOŚP,** po której zagrają DJ Tomsophy, Wszystko Ça Va, the Mobsters, KAAFolk. (Hotel Aloft Schuman: Palce Jean Rey, Bruksela);

10 STYCZNIA, godz. 19.00: Stowarzyszenie „Art-Culture-Tradition” zaprasza na wieczór z polską muzyką, tańcami i strojami. (Dom Walewskiej: 7, rue de Montmorency, 92100 Boulogne-Billancourt);

11 STYCZNIA, godz. 8.00-19.00: **Dzień animacji dla WOŚP** w Szkole Polskiej: m.in. sprzedaż ciast, kiermasz, lekcje tańca, dyskoteka dla młodzieży szkolnej po godz. 18.00. (Szkola Polska: 15, rue Lamandé, 75017 Paryż);

12 STYCZNIA, godz. 17.00-23.00: **WOŚP: koncerty i polski bufet.** Wystąpią: Anka, Michał Kwiatkowski, Monika

Jarosińska, DJ Root, Andrzej Bachleda, Greg Złap. O godz. 20.00 rozpocznie się aukcja, a następnie rozblśnie świąteczko. (La Java: 105, rue du Faubourg du Temple, 75010 Paryż);

24 STYCZNIA, godz. 20.00: **Recital Rafała Blechacza.** Laureat Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Chopina w 2005 roku zagra utwory Fryderyka Chopina i Ludwiga van Beethovena. (Teatr Champs-Elysées: 15, avenue Montaigne, 75008 Paryż);

Rafał Blechacz

DO 24 STYCZNIA: Projekcje filmu *Chrzest (Le Baptême)* Marcina Wróny. Informacje i godziny seansów na stronie: www.flagey.be. (Flagey, Studio 5: Place Sainte-Croix, 1050 Bruksela);

OD 25 STYCZNIA DO 12 LUTEGO: Opera *Alcina* G. F. Händla z udziałem polskiego barytona Michała Partyki. (Palais Garnier: 8, Rue Scribe 75009 Paryż);

OD 31 STYCZNIA DO 8 LUTEGO: Festiwal Filmów Krótkometrażowych w Clermont-Ferrand. Wśród filmów prezentowanych w Konkursie Międzynarodowym znajdzie się film „Ojciec Masz” Kacpra Lisowskiego.

DO 1 LUTEGO: Wystawa: *Fotografia – ślady epoki i emocji*, na której prezentowane są prace: Zdzisława BEKSINSKIEGO, Andrzeja DRAGANA, Andrzeja HALADUDY, Bogdana KONOPKI, Tomasza LA-

Jedna z prezentowanych fotografii Andrzeja Dragana

ZARA, MELI, Wojciecha PLEWIŃSKIEGO, Lecha POLCZYNA, Mieczysława MIETKO RUDKA, Marcina RYCZKA, Leszka SZURKOWSKIEGO i Krzysztofa ZARĘBSKIEGO. (Galeria Roi Doré: 6, rue Sainte Anastase, 75003 Paryż);

1 LUTEGO, godz. 20.00: **Peja i DJ Decks,** członkowie legendarnego zespołu hip-hopowego Slums Attack, zagrają w Antwerpii. Na scenie pojawią się również Gandzior i Śliwa. Poznaniacy zagrają swoje najważniejsze utwory. Po koncercie „after party” poprowadzi DJ Rasmatal. Wstęp od lat 16. Rezerwacje internetowe oraz info: daniel.xsidemusic@gmail.com (Sala Zappa: August Leyweg 6, 2020 Antwerpia);

OD 7 DO 14 LUTEGO: Spektakl *Kabaret Warszawski* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego. (Théâtre National de Chaillot: 1 place du Trocadéro 75016 Paryż).

Więcej informacji na: www.facebook.com/VectorPolonii

BYLIŚMY NA...

Wystawie *Lalki są milczącymi świadkami naszego życia*

16 grudnia 2013 r. w Restauracji Mazurka w Paryżu została zainaugurowana wystawa, na której artystka Justyna Rosa-Pikuła zaprezentowała kilkanaście spośród swoich oryginalnych złotych lalek, stanowiących cykl własnoręcznie wykonanych i niepowtarzalnych postaci. Każda z nich jest inna, każda reprezentuje inną „epokę”, każda opowiada własną historię...

Oprócz Lalek mogliśmy podziwiać wiele artystycznych dekoracji (parasole, finyjniny przyozdobione piórami kapelusze, torebki, buty), ciekawe instalacje na ścianę oraz różnorodne stroiki świąteczne. Wszystkie obiekty Justyna Rosa-Pikuła wykonuje z naturalnych materiałów, nadając im zupełnie nowe oblicze. Inspirację czerpie z przyrody i otoczenia.

Więcej na temat twórczości artystki pisaliśmy w „Vectorze Polonii” nr 55. Artykuł znajduje się na naszej stronie: www.vectorpolonii.com

W. T. Benda, maski

Dopiero świt oznacza koniec

Nadchodzący Nowy Rok to świetny czas na rewolucję. Niech w kalendarzu znajdzie się miejsce, a w planach czas na pocieszenie oka dokonaniem artystów. W prezencie ofiarujemy sobie bilet na wystawę, do kina czy teatru. Udajmy się tam, gdzie się dzieje!

Wariat z okrętu

„W pewnej porze roku chrześcijanie dostają wariacji i dopiero jakiś proch sypany im w kościele na głowy leczy takową” – pisał poseł Sulejmana II Wspaniałego po pobycie w Polsce, w XVI w. Obserwacje te wiązały się z hucznymi zabawami, obchodzonymi przez Słowian w okresie zimowym. Słowem – z karnawalem.

Źródła tej tradycyjnej „wariacji” sięgały jednak głębiej. Zabawy nierozwalnie związane były z kultem agrarnym i oczyszczeniem płodności. Źródłostów prowadzi do staroży-

nych, greckich i rzymskich, tradycji. Z łaciny „carne vale” oznaczało kolejno „mięso” i jego „pożegnanie” lub też „carne avale” tłumaczone jako „połykać mięso”. Inna teoria wskazywała na nazwę wozu-okrętu, który wykorzystywano w procesjach organizowanych na cześć Dionizosa, boga wina i zabawy.

W postaci owego bóstwa upatruje się również korzeni karnawałowych swawoli. Wiąże się je z zimowo-wiosennymi świętami odprawianymi w Grecji, gdzie organizowano np. Antesterie. Było to trzydniowe święto,

kóre żywi dziellli z umarlými. Wiązało się ono nierozewalnie z tradycją spożywania wina (ofiarowanego ludzom przez Dionizosa włlaśnie).

Zapełnić pusty czas

Staropolskim zwyczajem wraz z końcem dnia Trzech Króli kończyły się polskie „święte wieczory”, a rozpoczynały Zapusty. Zwano tak okres zabaw i radości trwający do Wielkiego Postu, czyli karnawał włlaśnie.

Świętowanie wiązało się nieodłącznie z rolniczym charakterem kultury słowiańskiej. Tam, wraz z zimą ilość pracy była dosyć ograniczona, a ilość czasu wolnego nieco większa. W celu wypełnienia chwil beczynnych organizowano pijackie zabawy, rozpoczynające się od objazdu okolicznych majątków przez Pusta na saniach.

Wesołe wyprawy, zwane powszechnie kuligami, były i nadal pozostają, jedną z najważniejszych rozrywek karnawałowych. Wywodziły się one z tradycji odwiedzin u szlachty i magnaterii. Jak wspomina Oscar Kolberg, kolejność odwiedzanych domów oraz plan zabawy był ustalany odpowiednio wcześniej, gdyż, powiększające się z minuty na minutę towarzystwo, biesiadowało i nocowało u danego gospodarza. „Otwartością i miłością sąsiedzka stalo dawne nasze życie” – pisał etnograf.

Biedniejsze warstwy społeczne również nie pozostawały dłużne, jak chodzi o karnawałowe dokazywanie. Tam z kolei, odbywało się ono w karczmach lub też koncentrowało na pochodach przebierańców w maskach. Turonie, diabły, wilki nawiedzały kolejne domostwa i wesoło grasowały po ośnieżonych drogach.

Ukryta twarz

Ważnym elementem bałów karnawałowych były maski. Używane jako zastona twarzy, sposób na zmianę tożsamości, pomagały i urozmaicały zabawę.

Maska nieomal od powstania świata towarzyszy człowiekowi w każdym zakątku ziemskiego globu. Wywodziła się ona i przeznaczana była do różnego rodzaju ceremonii i rytuałów religijnych. Była traktowana z niezwykle szacunkiem i czcią, jako przedmiot magiczny. Zapewniała pomyślność, zdrowie, pogodę itp. W Japonii, Tybecie, na Jawie czy w starożytnej Grecji i Rzymie, maska używana była również jako specjalny rekwizyt sceniczny.

rekwizyt sceniczny.

Wraz ze zmianami cywilizacyjnymi i religijnymi reformami maska straciła magiczne moce. Pojawiła się jako dodatek lub element stroju podczas maskarad i występów tanecznych czy teatralnych. Służyła wyłącznie do zmiany tożsamości i urozmaicenia zabawy. Ten rodzaj maski powstał i został rozpowszechniony w Wenecji. Do Polski maska, wraz z maskaradą, przybyła prawdopodobnie za sprawą królowej Bony.

Jedzą, piją...

Nieodłącznym elementem zabaw karnawałowych na całym świecie było biesiadowanie. U Słowian z trunków podawano piwa, miody i krupniki. W potrawach królowało różnorodne mięso przyrządzane na wszelakie sposoby. Dodatkowo takie specjały jak bigos czy barszcz. A wszystko w doborowym towarzystwie, do białego rana...

fot. AFS

fot. AFS